

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Atende
za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.**

Spis treści

1.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
4.	Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	8
5.	Informacje ogólne	9
5.1.	Podstawowa działalność	9
5.2.	Struktura Grupy Kapitałowej	9
5.3.	Zmiany organizacji Grupy Kapitałowej	10
5.4.	Skład organów Spółki	10
5.5.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
5.6.	Oświadczenia Zarządu	11
6.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	11
7.	Zasady konsolidacji	12
8.	Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów... 13	
9.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	21
9.1.	Profesjonalny osąd	21
9.2.	Niepewność szacunków	22
10.	Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	23
11.	Szczegółowe noty i objaśnienia	25
Nota 1.	Przychody z umów z klientami, salda dotyczące umów	25
Nota 2.	Segmenty operacyjne oraz rynki zbytu	27
Nota 3.	Koszty działalności operacyjnej	29
Nota 4.	Koszty umów z klientami	30
Nota 5.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	31
Nota 6.	Przychody i koszty finansowe	31
Nota 7.	Podatek dochodowy i odroczonego podatek dochodowy	32
Nota 8.	Zysk przypadający na jedną akcję	36
Nota 9.	Dywidenda	36
Nota 10.	Wartość godziwa	37
Nota 11.	Rzeczowe aktywa trwałe	38
Nota 12.	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	41
Nota 13.	Wartości niematerialne	42
Nota 14.	Wartość firmy	44
Nota 15.	Pozostałe aktywa trwałe	45
Nota 16.	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	45
Nota 17.	Pozostałe aktywa finansowe	45
Nota 18.	Zapasy	45
Nota 19.	Należności handlowe	47
Nota 20.	Pozostałe należności	48
Nota 21.	Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	48
Nota 22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	48
Nota 23.	Kapitał zakładowy	49
Nota 24.	Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości nominalnej	50
Nota 25.	Kapitał przypadający na udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących	50
Nota 26.	Kredyty i pożyczki	51
Nota 27.	Pozostałe zobowiązania finansowe	52
Nota 28.	Zobowiązania handlowe	53
Nota 29.	Pozostałe zobowiązania	53
Nota 30.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	53
Nota 31.	Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia	54
Nota 32.	Należności i zobowiązania długo i krótkoterminowe z tytułu leasingu	55
Nota 33.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów	56
Nota 34.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	57
Nota 35.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
Nota 36.	Informacja o instrumentach finansowych	61
Nota 37.	Zarządzanie kapitałem	62
Nota 38.	Informacje o podmiotach powiązanych	63
Nota 39.	Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego	63
Nota 40.	Zatrudnienie	64

Nota 41.	Sprawy sądowe	64
Nota 42.	Rozliczenia podatkowe	64
Nota 43.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	64
Nota 44.	Zdarzenia po dacie bilansu.....	65
Nota 45.	Informacja o transakcjach z podmiotem dokonującym badania sprawozdania.....	65
Nota 46.	Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	65

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018
Aktywa trwałe		80 084	82 086
Rzeczowe aktywa trwałe	11	24 535	24 967
Wartości niematerialne	13	18 633	27 855
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	12	16 876	-
Wartość firmy	14	8 312	11 921
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	17	305	537
Aktywa z tytułu umów z klientami	1	1 132	2 366
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	80	80
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	618	1 199
Pozostałe aktywa trwałe	15	9 592	13 161
Aktywa obrotowe		117 343	127 931
Zapasy	18	6 308	10 491
Aktywa z tytułu umów z klientami	1	11 988	4 906
Należności handlowe	19	62 601	59 481
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		55	3
Pozostałe należności	20	989	901
Pozostałe aktywa finansowe	17	8 803	204
Rozliczenia międzyokresowe krótkookresowe	21	11 201	25 109
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	15 398	26 836
AKTYWA RAZEM		197 427	210 017

PASYWA	Nota	stan na 31.12.2019	stan na 31.12.2018 (dane przekształcone)*
Kapitał własny		80 407	84 238
Kapitał zakładowy	23	7 269	7 269
Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości emisyjnej	24	14 762	14 753
Pozostałe kapitały		36 461	33 630
Niepodzielony wynik finansowy		6 614	7 448
Wynik finansowy bieżącego okresu		12 133	10 672
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej		77 238	73 772
Udziały niekontrolujące	25	3 168	10 466
Zobowiązania długoterminowe		31 135	25 701
Kredyty i pożyczki	26	11	2 079
Pozostałe zobowiązania finansowe	27	3 940	5 696
Zobowiązania z tytułu leasingu	32	13 683	1 195
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	1	9 969	13 581
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	29	180	85
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	658	652
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	33	1 908	1 544
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	34	786	869
Zobowiązania krótkoterminowe		85 886	100 078
Kredyty i pożyczki	26	6 141	9 701
Pozostałe zobowiązania finansowe	27	4 571	4 071
Zobowiązania z tytułu leasingu	32	3 556	1 300
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	1	13 168	27 335
Zobowiązania handlowe	28	37 552	35 854
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 685	1 637
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	29	16 081	19 632
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	33	944	473
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	34	188	75
PASYWA RAZEM		197 427	210 017

* Opis zmian przedstawiono w punkcie 10.

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	2019 r.	2018 r. (dane przekształcone)*
Przychody ze sprzedaży	1,2	295 289	275 606
Koszty własne sprzedaży	3	217 237	199 942
Zysk brutto na sprzedaży		78 051	75 664
Pozostałe przychody operacyjne	5	6 760	1 701
Koszty ogólnego zarządu	3	63 517	59 028
Pozostałe koszty operacyjne	5	1 253	2 063
Zysk na działalności operacyjnej		20 041	16 274
Przychody finansowe	6	371	1 455
Koszty finansowe	6	1 988	2 591
Zysk przed opodatkowaniem		18 423	15 139
Podatek dochodowy	7	5 335	3 204
Zysk netto		13 088	11 935
Zysk przypisany akcjonariuszom niekontrolującym		955	1 263
Zysk netto przypisany akcjonariuszom podmiotu dominującego		12 133	10 672
Inne całkowite dochody:			
- które zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków		-	-
- które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty w kolejnych okresach		-	-
Suma dochodów całkowitych		13 088	11 935
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym		955	1 263
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom podmiotu dominującego		12 133	10 672
Zysk netto na jedną akcję (w zł)	8		
Podstawowy za okres obrotowy		0,33	0,29
Rozwodniony za okres obrotowy		0,33	0,29

*Opis zmian przedstawiono w punkcie 10.

3. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	2019 r.	2018 r.
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA		
Zysk przed opodatkowaniem	18 423	15 139
Korekty razem:	2 831	(67 235)
Amortyzacja	14 352	8 024
Zyski z tytułu różnic kursowych	(5)	(256)
O setki i udziały w zyskach (dywidendy)	841	414
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej	(6 008)	215
Inne korekty	1 413	(3 640)
Zmiana stanu kapitału pracującego, w tym:	(24 969)	(76 386)
Zapasy	3 748	107
Należności i aktywa z tytułu umów	(13 569)	28 228
Zobowiązania i rezerwy	(15 148)	(104 720)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	17 208	4 393
Przepływy z działalności operacyjnej	21 255	(52 096)
Podatek dochodowy (zapłacony)/ zwrócony	(3 670)	(3 066)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	17 585	(55 762)
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA		
Wpływy:	3 484	2 480
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	62	2 283
Zbycie aktywów finansowych	3 209	-
Inne wpływy inwestycyjne	213	197
Wydatki:	15 332	10 623
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	14 781	10 623
Wydatki na aktywa finansowe	181	-
Inne wydatki inwestycyjne	370	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11 848)	(8 143)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA		
Wpływy:	7 458	23 742
Wpływy z dopłat do kapitału	-	40
Kredyty i pożyczki	3 522	12 516
Wpływy z tytułu finansowania cesji wierzytelności	669	8 000
Dotacje	2 622	2 917
Inne wpływy finansowe	645	269
Wydatki:	24 633	22 648
Spłaty kredytów i pożyczek	9 156	10 404
Umorzenie udziałów własnych	41	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu	4 737	1 719
Dywidendy wypłacone	9 540	9 584
O setki	804	427
Inne wydatki finansowe	355	514
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(17 175)	1 094
PRZEPIŁY WY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM	(11 438)	(62 811)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	(11 438)	(62 811)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
Środki pieniężne na początek okresu	26 836	89 647
Środki pieniężne na koniec okresu	15 398	26 836

Dodatkowe objaśnienia do przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej przedstawiono w Nocie 4.6.

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

4. Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny emisyjnej	Pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
2019 r.								
Kapitał własny na dzień 1.01.2019	7 269	14 753	33 630	7 448	10 672	73 772	10 466	84 238
Transakcje z właścicielami	-	9	2 831	(835)	(10 672)	(8 668)	(8 253)	(16 921)
<i>Podział zysku netto</i>	-	-	2 831	7 842	(10 672)	-	-	-
<i>Wypłata dywidendy akcjonariuszom</i>	-	-	-	(7 996)	-	(7 996)	-	(7 996)
<i>Wypłata dywidendy udziałowcom mniejszościowym</i>	-	-	-	-	-	-	(1 544)	(1 544)
<i>Umorzenie udziałów w spółce EDL</i>	-	9	-	-	-	9	(50)	(41)
<i>Korekta błędu w Atende Medica</i>	-	-	-	(156)	-	(156)	-	(156)
<i>Korekta błędu w Atende Software</i>	-	-	-	(205)	-	(205)	-	(205)
<i>Sprzedaż udziałów w Sputnik Software</i>	-	-	-	(506)	-	(506)	(6 291)	(6 797)
<i>Nabycie dodatkowych udziałów w Atende Medica</i>	-	-	-	186	-	186	(368)	(182)
Suma dochodów całkowitych	-	-	-	-	12 133	12 133	955	13 088
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	-	12 133	12 133	955	13 088
Kapitał własny na dzień 31.12.2019	7 269	14 762	36 461	6 614	12 133	77 238	3 168	80 407
2018 r.								
Kapitał własny na dzień 1.01.2018	7 269	14 753	35 427	914	12 733	71 096	10 752	81 848
Transakcje z właścicielami	-	-	(1 796)	6 533	(12 733)	(7 995)	(1 549)	(9 545)
<i>Podział zysku netto</i>	-	-	261	12 471	(12 733)	-	-	-
<i>Wypłata dywidendy akcjonariuszom</i>	-	-	(425)	(7 570)	-	(7 995)	-	(7 995)
<i>Wypłata dywidendy udziałowcom mniejszościowym</i>	-	-	-	-	-	-	(1 589)	(1 589)
<i>Podniesienie kapitału w EDL</i>	-	-	-	-	-	-	40	40
<i>Pokrycie niepodzielonego wyniku finansowego</i>	-	-	(1 632)	1 632	-	-	-	-
Suma dochodów całkowitych	-	-	-	-	10 672	10 672	1 263	11 935
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	-	10 672	10 672	1 263	11 935
Kapitał własny na dzień 31.12.2018	7 269	14 753	33 630	7 448	10 672	73 772	10 466	84 238

5. Informacje ogólne

5.1. Podstawowa działalność

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Atende („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa Atende”) jest Atende S.A. („Spółka”, „Emitent”, „Atende”) od 26 listopada 2018 roku z siedzibą w Warszawie, plac Konesera 10a (poprzednia siedziba mieściła się przy ul. Ostrobramskiej 86 w Warszawie), zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS: 0000320991, Kapitał zakładowy: 7 268 668,80 zł w całości wpłacony, NIP: 954-23-57-358, REGON: 276930771. Od 28 maja 2012 r. Spółka jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Emitenta jest integracja systemów teleinformatycznych. Spółka ma ponad dwudziestopięcioletnie doświadczenie będące wynikiem realizacji wielu projektów wdrożeniowych. Wdrożenia te wyróżniają się nie tylko wysoką jakością świadczonych prac, ale też najwyższym poziomem technicznym i dużą skalą trudności wykonania. Dodatkowo Atende posiada kompetencje w zakresie tworzenia oprogramowania oraz oferuje outsourcing IT i usługi *cloud computing*. Atende S.A. jest jedną z czołowych firm branży IT w Polsce.

Poprzez spółki zależne Grupa Kapitałowa Emitenta realizuje działania w innych atrakcyjnych niszach rynku IT. Atende Software sp. z o.o. specjalizuje się w innowacyjnym oprogramowaniu do dystrybucji treści multimedialnych w Internecie i do inteligentnych sieci energetycznych (ang. *Smart Grid*) oraz w cyberbezpieczeństwie. Atende Medica sp. z o.o. oferuje rozwiązania informatyczne dla instytucji sektora medycznego, w szczególności szpitali, przychodni oraz gabinetów lekarskich. Phoenix Systems sp. z o.o. oferuje autorski system operacyjny czasu rzeczywistego dedykowany dla rynku Internetu Rzeczy. Z kolei OmniChip sp. z o.o. zajmuje się projektowaniem układów elektronicznych, TrustIT sp. z o.o. świadczy nowoczesne usługi zdalnego utrzymania systemów IT, Energy Data Lab sp. z o.o. zajmuje się tworzeniem oprogramowania oraz analizą danych w technologii *Big Data*, zaś A2 Customer Care sp. z o.o. wdraża specjalistyczne rozwiązania w zakresie obsługi klienta oraz systemów klasy ERP. Spółki z Grupy Atende zostały utworzone na czas nieokreślony.

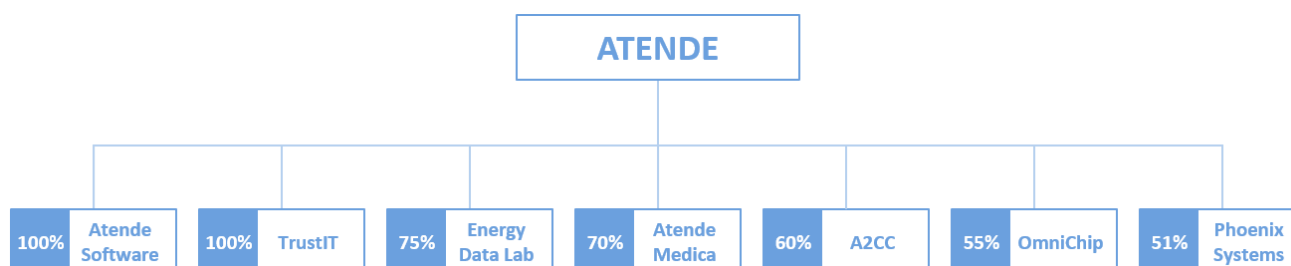
5.2. Struktura Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa składała się z 8 podmiotów:

- jednostki dominującej Atende S.A.,
- 7 jednostek zależnych:
 - Atende Software sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 100% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
 - TrustIT sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, której Emitent posiada 100% udziałów i głosów na zgromadzeniu wspólników,
 - Energy Data Lab sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 75,31% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników (Dnia 24 marca 2020 r. została zarejestrowana w KRS zmiana nazwy spółki na Codeshine sp. z o.o.),
 - Atende Medica sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 69,91% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
 - A2 Customer Care sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, której Emitent posiada 60% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
 - OmniChip sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 55% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników,
 - Phoenix Systems sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, której Emitent posiada 51% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników.

Spółki z Grupy Atende zostały utworzone na czas nieokreślony.

Struktura Grupy Kapitałowej na koniec 2019 r.

5.3. Zmiany organizacji Grupy Kapitałowej

Phoenix Systems

Dnia 6 maja 2019 r. Atende kupiło od Atende Software, w której Emitent posiada 100% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników, 51% udziałów w Phoenix Systems za 1 986 tys. zł, czyli za kwotę tożsamą z wartością udziałów Phoenix Systems w księgach Atende Software. Transakcja jest neutralna dla wyników jednostkowych oraz skonsolidowanych Emitenta i ma na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej Atende.

Energy Data Lab

Dnia 17 lipca 2019 r. sąd zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego w spółce Energy Data Lab („EDL”) poprzez umorzenie nabytych wcześniej udziałów, w następstwie czego Emitent posiada 75,31% (przed rejestracją obniżenia 60%) kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników. Udziały stanowiące 20,33% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników zostały zakupione 12 lutego 2019 r. przez EDL od osoby fizycznej za kwotę 41 tys. zł. Nabywanie udziałów w celu ich umorzenia jest związane ze zmianą strategii spółki EDL.

Dnia 24 marca 2020 r. została zarejestrowana w KRS zmiana nazwy spółki na Codeshine sp. z o.o.

Atende Medica

Dnia 12 listopada 2019 r. Atende kupiło od osoby fizycznej udziały w zależnej od Emitenta spółce Atende Medica stanowiące 2,395% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników za kwotę 180 tys. zł. Po transakcji Atende posiada 69,91% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników Atende Medica.

Sputnik Software

Dnia 27 grudnia 2019 r. Emitent sprzedał 60% udziałów w Sputnik Software sp. z o.o. spółce STGE sp. z o.o., za cenę sprzedaży wynoszącą 16,2 mln zł. STGE zapłacił cenę sprzedaży w dwóch częściach: kwotę 8,0 mln zł 30 grudnia 2019 r., a kwotę 8,2 mln zł 31 stycznia 2020 r. Przed transakcją spółka STGE, która jest kontrolowana przez dwóch członków zarządu Sputnik Software, posiadała 40% udziałów w Sputnik Software. Celem transakcji była realizacja przez Emitenta zysku z inwestycji w Sputnik Software.

5.4. Skład organów Spółki

Na dzień 1 stycznia 2019 r. Spółką kierował pięcioosobowy Zarząd w składzie:

- o Roman Szwed – prezes Zarządu,
- o Iwona Bakuła – wiceprezes Zarządu,
- o Jacek Forysiak – wiceprezes Zarządu,
- o Szymon Stępczak – wiceprezes Zarządu,
- o Jacek Szczepański – wiceprezes Zarządu.

W 2019 r. nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

W okresie po dacie bilansowej zmiany w składzie Zarządu nie nastąpiły. Pięcioletnia kadencja obecnego Zarządu zakończy się w 2023 r.

Nadzór nad działalnością Spółki sprawuje Rada Nadzorcza, której skład na dzień 1 stycznia 2019 r. był następujący:

- o Patrycja Buchowicz – przewodniczący Rady Nadzorczej,
- o Jan Madey – członek Rady Nadzorczej,
- o Michał Markowski – członek Rady Nadzorczej,
- o Maciej Matusiak – członek Rady Nadzorczej,
- o Monika Mizielewska-Chmielewska – członek Rady Nadzorczej.

W 2019 r. nie nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Z dniem 31 grudnia 2019 r. Michał Markowski zrezygnował z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Atende S.A. Dnia 10 stycznia 2020 r. na członka Rady Nadzorczej Spółki powołany został Paweł Małyska. Inne zmiany w składzie Rady Nadzorczej w okresie po dacie bilansowej nie nastąpiły. Pięcioletnia kadencja obecnej Rady Nadzorczej zakończy się w 2023 r.

5.5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 31 marca 2020 r.

5.6. Oświadczenia Zarządu

Niniejsze sprawozdanie zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE” oraz w zakresie wymaganym przez Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2018 r. poz. 757). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 r. nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego. Jednocześnie w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie występują istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Sprawozdanie biegłego rewidenta stanowi załącznik do niniejszego raportu rocznego.

6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujący dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2019 r. i nie zostały one zastosowane w niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Następujące standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje nie zostały przyjęte przez Unię Europejską lub nie są obowiązujące na dzień 1 stycznia 2019 r.:

1. Standard: MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
Opis zmian: Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonych.
Data obowiązywania: Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE.
2. Standard: MSSF 10 „Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe” i MSR 28 „Jednostki Stowarzyszone”
Opis zmian: Wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.
Data obowiązywania: Nie została określona.
3. Standard: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”
Opis zmian: Uszczegółowienie definicji „przedsięwzięcie”.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2020 r.
4. Standard: Założenia Koncepcyjne- zmiany
Opis zmian: ujednoczenie Założeń Koncepcyjnych.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2020 r.
5. Standard: MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”
Opis zmian: Nowe podejście definiujące rozpoznawanie w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych przychodów oraz zysków lub strat.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2021 r.
6. Standard: MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”
Opis zmian: Zastosowanie koncepcji istotności w procesie przygotowywania sprawozdania finansowego.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2020 r.
7. Standard: MSSF 9 „Instrumenty Finansowe”, MSSF 7 „Instrumenty Finansowe: ujawnienie informacji” oraz MSR 39 „Instrumenty Finansowe”
Opis zmian: wprowadzenie czasowych zwolnień ze stosowania określonych wymogów rachunkowości zabezpieczeń, wymóg ujawnień dodatkowych informacji o powiązaniach zabezpieczających.
Data obowiązywania: 1 stycznia 2020 r.

Grupa zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy zgodnie z datą ich wejścia w życie.

7. Zasady konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostka zależna to jednostka kontrolowana przez jednostkę dominującą.

Kontrola występuje w przypadku gdy jednostka dominująca:

- o posiada władzę nad jednostką, w której dokonała inwestycji,
- o jest narażona na ekspozycję lub posiada prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w dany podmiot inwestycji,
- o posiada zdolność do sprawowania władzy nad jednostką, w której dokonała inwestycji w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów przez nią wypracowywanych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Udziały/akcje niekontrolujące oraz transakcje z udziałowcami / akcjonariuszami niekontrolującymi

Udziały/akcje niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Udziały/akcje niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, udziałowcom/akcjonariuszom spoza grupy kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały/akcje niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

- o wartość udziałów/akcji niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- o zmiany w kapitale własnym przypadające na udziały/akcje niekontrolujące począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów/akcji niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów/akcji niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały/akcje niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

	Udział w ogólnej liczbie głosów	
	31.12.2019	31.12.2018
Atende S.A.	Jednostka dominująca	
Atende Software sp. z o.o.	100,00%	100,00%
TrustIT sp. z o.o.	100,00%	100,00%
Energy Data Lab sp. z o.o.	75,31%	60,00%
Atende Medica sp. z o.o.	69,91%	67,51%
Sputnik Software sp. z o.o.	- ¹	60,00%
A2 Customer Care sp. z o.o.	60,00%	60,00%
Omnichip sp. z o.o.	55,00%	55,00%
Phoenix Systems sp. z o.o.	51,00%	51,00%

¹ 60% udziałów w spółce Sputnik Software zostało sprzedane przez Emitenta 27 grudnia 2019 r. Wyniki Sputnik Software za 2019 r. zostały skonsolidowane.

Spółki nie objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Na dzień 31 grudnia 2019 r. brak było spółek z Grupy Kapitałowej nie objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

8. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy, poza zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 16, jak opisano w punkcie 10.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po spełnieniu następujących warunków:

- o z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- o istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- o składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- o znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- o zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- o istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione w okresie prowadzenia prac badawczych oraz nakłady nie spełniające ww. warunków ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu w dacie ich poniesienia, w pozycji kosztów ogólnego zarządu.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Spółki Grupy nie posiadają wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oprócz wartości firmy. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

- o licencje na oprogramowanie 2 lata
- o prace rozwojowe 3-5 lat
- o znaki towarowe 5 lat
- o prawa majątkowe 5 lat

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości niematerialnych odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne, zaś ich amortyzacja w koszty działalności podstawowej.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż jeden rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty, także o charakterze niematerialnym.

Amortyzacja środków trwałych, w tym komponentów i specjalistycznych części zamiennych, odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji degresywnej lub liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

- o budynki i budowle od 10 do 40 lat
- o maszyny i urządzenia od 4 do 10 lat
- o środki transportu od 5 do 7 lat
- o pozostałe środki trwałe od 4 do 10 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe

Spółki Grupy zaliczają swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- o aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- o aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- o aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- o instrumenty finansowe zabezpieczające.

Klasyfikacji aktywów dokonuje się na moment ich początkowego ujęcia. Aktywa finansowe zaliczane są do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania daną grupą aktywów oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Do aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu spółki Grupy klasyfikują należności z tytułu dostaw i usług (z wyjątkiem należności wynikających z zawartych umów faktoringowych), aktywa z tytułu umów z klientami, udzielone pożyczki, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów z klientami są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Należności z tytułu dostaw i usług, których termin wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia powstania i nie sprzedane w ramach umów faktoringu nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej. Na dzień bilansowy aktywa te wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Na dzień bilansowy aktywa te wyceniane są w wartości godziwej. Do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody zaliczane są instrumenty dłużne utrzymywane zarówno w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych z kapitału i odsetek, jak i z ich sprzedaży.

Zyski i straty - zarówno z wyceny jak i realizacji - powstające na tych aktywach ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, za wyjątkiem przychodów z tytułu otrzymanych dywidend oraz odpisów z tytułu utraty wartości. Do tej grupy aktywów Spółka zalicza akcje i udziały w jednostkach pozostałych.

Do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy kwalifikowane są wszystkie pozostałe aktywa finansowe (m.in. należności handlowe przekazywane do faktoringu oraz instrumenty pochodne).

Zyski i straty na składniku aktywów finansowych zaliczonym do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały (w tym przychody z tytułu odsetek oraz dywidend).

Wszystkie aktywa finansowe są usuwane z ksiąg, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a spółka Grupy przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa finansowe wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

Rachunkowość zabezpieczeń

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym spółki Grupy nie stosowały rachunkowości zabezpieczeń.

Zapasy

Zapasy są aktywami przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku. Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia lub w cenie nabycia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji przeznaczonych na świadczenie konkretnych przedsięwzięć lub według metody FIFO dla pozostałych zapasów i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w koszt własny sprzedaży.

Należności handlowe i pozostałe

Należności ujmowane są pierwotnie w wysokości wynagrodzenia określonego w umowach z klientami. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na dzień bilansowy należności handlowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu w oparciu o efektywną stopę procentową z zachowaniem zasad ostrożności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega a spłata należności nie jest prawdopodobna – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wysokości 100% należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności jak i ich odwrócenia zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych. Należności wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Należności, dla których termin płatności jest dłuższy niż 12 miesięcy prezentowane są w bilansie w kategorii „pozostałe aktywa trwałe”.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione wydatki, które będą rozliczone w koszty przyszłych okresów. Ujmowane są pierwotnie w wartościach dokonanych wydatków, zaś na dzień bilansowy wyceniane z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy rozliczeń międzyokresowych czynnych następują stosowanie do upływu czasu lub wielkości świadczeń, w zależności od ich charakteru. Jeżeli rozliczenie wydatków nastąpi w terminie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, to część aktywów wykazywana jest w bilansie w pozycji „pozostałe aktywa trwałe”.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Kredyty i pożyczki bankowe

Kredyty i pożyczki bankowe ujmowane są według zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Wyjątkiem są kredyty udzielone w rachunku bieżącym, dla których nie są ustalone harmonogramy spłat. W przypadku tego rodzaju kredytów, koszty związane z jego uruchomieniem oraz inne opłaty obciążają koszty finansowe w okresie ich poniesienia.

W pozostałych przypadkach koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów spółek Grupy.

Zobowiązania ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu i prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na część długo- i krótkoterminową.

Do pozostałych zobowiązań klasyfikowane są bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów („RMB”). Do pozycji tych zalicza się zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych urlopów lub premii. Pomimo, iż w tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty ww. zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw, stąd pozycje te klasyfikuje się jako zobowiązanie.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na spółce Grupy ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenia rezerw, opartych na metodzie dyskontowania, w związku z upływem czasu są ujmowane jako koszty finansowania zewnętrznego.

Jeżeli spółka Grupy spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną w jakikolwiek sposób zwrócone, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy gdy istnieje pewność, że zwrot ten nastąpi.

Rezerwy na ryzyka specyficzne tworzone są jedynie w przypadkach, kiedy prawdopodobny jest wypływ korzyści ekonomicznych z jednostki, a szacunek może zostać przeprowadzony w sposób wiarygodny.

W zakresie świadczeń pracowniczych spółki Grupy nie są stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Spółki Grupy nie posiadają także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez spółki lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami z awarycznych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Transakcje w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w sprawozdaniu finansowym na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- o faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- o średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień chyba, że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy według kursu średniego publikowanego na dzień bilansowy przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe w wyniku rozliczenia transakcji wyrażonych w walutach obcych, jak również powstałe z wyceny bilansowej pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych i dotyczących działalności podstawowej (operacyjnej) spółek Grupy odnosi się w koszty i przychody finansowe. W sprawozdaniu finansowym koszty i przychody z tytułu różnic kursowych wykazuje się po ich uprzednim skompensowaniu.

Średnie kursy walut użyte do wyceny pozycji walutowych posiadanych przez spółki Grupy w okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym były następujące:

Waluta	Kurs średni NBP na 31.12.2019	Kurs średni NBP na 31.12.2018
EUR	4,2585	4,3000
USD	3,7977	3,7597

Leasing

Umowy leasingowe ujmowane są zgodnie z zasadami określonymi w MSSF 16 obowiązującym dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tym dniu (wpływ zastosowania standardu na sprawozdanie finansowe przedstawiono w nocie nr 10 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości”).

Spółki Grupy jako leasingobiorcy

W przypadku umów, w przypadku których spółki Grupy są leasingobiorcą, ujmowane są aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu.

Wycena aktywów z tytułu prawa do użytkowania w momencie początkowego ujęcia obejmuje:

- (i) kwotę początkowego zobowiązania z tytułu leasingu,
- (ii) opłaty leasingowe zapłacone do momentu daty rozpoczęcia leasingu, pomniejszone o ewentualne tzw. zachęty leasingowe,
- (iii) poniesione bezpośrednie koszty początkowe oraz
- (iv) szacunek kosztów, które będą poniesione w związku z przyszłym demontażem i usunięciem przedmiotu umowy leasingowej.

Zobowiązania z tytułu leasingu w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontowane są z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy (zasady określania tych stóp przedstawione zostały w nocie nr 10).

Po początkowym ujęciu składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są przy zastosowaniu modelu kosztu, tzn. wartość prawa do użytkowania pomniejszana jest o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa z tytułu praw do użytkowania amortyzowane są metodą liniową. Jeżeli w ramach leasingu przeniesione zostanie prawo własności do bazowego składnika aktywów na rzecz spółek Grupy pod koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że spółki Grupy skorzystają z opcji kupna, spółki Grupy dokonują amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania począwszy od daty rozpoczęcia aż do końca okresu użytkowania bazowego składnika aktywów. W przeciwnym razie spółki Grupy dokonują amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Po dacie rozpoczęcia umowy leasingu zobowiązania z tytułu leasingu wyceniane są po przez:

- (i) zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- (ii) zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- (iii) ujęcie korekt wynikających z ewentualnych zmian umów leasingu i/lub ich ocen.

Grupa przyjęła również następujące uproszczenia dopuszczone przez standard:

- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla aktywów niskocennych, dla których wartość jednostkowa nie przekracza równowartości 5 tys. USD,
- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla leasingów o okresie poniżej 12 miesięcy. Płatności wynikające z umów, o których mowa powyżej, ujmowane są jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu prezentowane są w osobnych pozycjach aktywów i zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zobowiązanie z tytułu leasingu prezentowane jest ponadto w podziale na część krótko- i długoterminową.

Sprzedaż i leasing zwrotny

W przypadku transakcji, w których spółki Grupy przekazują składnik aktywów innej jednostce (nabywcy-leasingodawcy) i z powrotem biorą w leasing ten składnik aktywów od nabywcy-leasingodawcy, to w zależności od tego czy transakcja może zostać zaklasyfikowana jako sprzedaż zgodnie z wymogami MSSF 15 czy też nie, spółki Grupy ujmują ją w sposób określony poniżej.

Jeżeli przeniesienie składnika aktywów spełnia wymogi MSSF 15 dotyczące ujęcia jako sprzedaż składnika aktywów, to jeżeli spółka Grupy jest:

- a) sprzedawcą-leasingobiorcą, to określa składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w ramach leasingu zwrotnego w proporcji do jego poprzedniej wartości bilansowej, która odnosi się do prawa do użytkowania zachowanego przez

sprzedawcę-leasingobiorcę i uznaje jedynie kwotę wszelkich zysków lub strat, która odnosi się do praw przeniesionych na nabywcę-leasingodawcę,

b) nabywcą-leasingodawcą, to ujmuje zakup składnika aktywów stosując obowiązujące standardy oraz leasing stosując wymogi rachunkowości określone dla leasingodawcy wynikające z MSSF 16 i przedstawione poniżej.

Jeżeli wartość godziwa wynagrodzenia za sprzedaż składnika aktywów nie jest równa wartości godziwej składnika aktywów lub jeżeli opłaty z tytułu leasingu nie odpowiadają stawkom rynkowym, to spółki Grupy wprowadzają następujące korekty, aby wycenić przychody za sprzedaży w wartości godziwej:

a) wszelkie opłaty poniżej warunków rynkowych ujmuje się jako przedpłaty opłat leasingowych,

b) wszelkie opłaty powyżej warunków rynkowych ujmuje się jako dodatkowe finansowanie zapewnione przez nabywcę-leasingodawcę sprzedawcy-leasingobiorcy.

Wszelkie potencjalne korekty wyceniane są na podstawie łatwiejszej do ustalenia:

a) różnicy między wartością godziwą wynagrodzenia za sprzedaż a wartością godziwą składnika aktywów,

b) różnicy między wartością bieżącą opłat wynikających z leasingu a wartością bieżącą opłat z tytułu leasingu odpowiadających stawkom rynkowym.

Jeżeli przeniesienie składnika aktywów nie spełnia wymogów MSSF 15 dotyczących ujęcia jako sprzedaż składnika aktywów, to spółka Grupy będąca:

a) sprzedawcą-leasingobiorcą w dalszym ciągu ujmuje przeniesiony składnik aktywów oraz pozostałe zobowiązania finansowe z tytułu leasingu zwrotnego,

b) nabywcą-leasingodawcą nie ujmuje przeniesionego składnika aktywów, natomiast ujmuje składnik aktywów finansowych odpowiadający wpływom z przeniesienia. Składnik aktywów finansowych ujmowany jest zgodnie z MSSF 9.

Spółki Grupy jako leasingodawcy

Umowy leasingu, w przypadku których spółka Grupy jest leasingodawcą klasyfikowane są jako leasing operacyjny lub finansowy, w zależności od treści ekonomicznej zawartej umowy leasingu. Leasing uznawany jest za finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przedmiotu leasingu. Aktywa wynikające z umów zaklasyfikowanych jako leasing finansowy ujmowane są w sprawozdaniu z pozycji finansowej jako należności w kwocie stanowiącej bieżącą wartość należnych opłat leasingowych (stałych lub zmiennych zależnych od indeksu lub składki), zdyskontowanych stopą procentową właściwą dla danej umowy leasingu. Należności te pomniejszane są o ewentualne tzw. zachęty leasingowe przypadające do zapłaty.

Aktywa będące przedmiotem umowy leasingu finansowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na część krótko- i długoterminową. Opłaty z tytułu leasingu dzielone są na część kapitałową i część odsetkową tak, aby uzyskać stałą stopę zwrotu z inwestycji. Część odsetkowa opłat jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychód finansowy.

W przypadku umów leasingu operacyjnego opłaty leasingowe ujmowane są jako przychód metodą liniową.

Zasady obowiązujące do 31 grudnia 2018

Do 31 grudnia 2018 r. Grupa stosowała zasady rachunkowości dot. leasingu wynikające z MSR 17. Zgodnie z nimi leasing był klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenosiły zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z użytkowania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu były traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego były traktowane jak aktywa Grupy i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy było prezentowane w bilansie w pozycji pozostałych zobowiązań finansowych. Płatności leasingowe były dzielone na część odsetkową oraz część kapitałową tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty odsetkowe były klasyfikowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty finansowe.

Aktywa będące przedmiotem umowy leasingu finansowego były wykazywane jako długo- i krótkoterminowe aktywa finansowe. Opłaty z tytułu leasingu dzielone były na część kapitałową i część odsetkową tak, aby uzyskać stałą stopę zwrotu z inwestycji. Część odsetkowa opłat była ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychód finansowy.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego były odnoszone na zysk lub stratę bieżącego okresu przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu. Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone były na zysk lub stratę bieżącego okresu przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Dotacje rządowe

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dotacje do aktywów ujmowane są początkowo jako przychody przyszłych okresów w wartości godziwej, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz spełnienia przez Grupę warunków z nimi związanych, a następnie są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu systematycznie przez okres użytkowania danego składnika aktywów. Otrzymane dotacje będące zwrotem ponoszonych przez Grupę kosztów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwanej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

Testy na utratę wartości przeprowadza się corocznie dla wartości firmy.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. O odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu w którym ustały przesłanki powodujące trwałą utratę wartości. O dpisy dotyczące wartości firmy nie podlegają odwróceniu.

Salda z tytułu umów z klientami (aktywa i zobowiązania)

W przypadku umów z klientami, jeżeli jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy lub zobowiązanie z tytułu umowy – w zależności od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez Grupę a płatnością dokonywaną przez klienta. Grupa przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia (kwoty zafakturowane) oddzielnie jako należność.

Jeżeli klient dokonuje płatności wynagrodzenia lub Grupa ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Grupa przekaże dobra lub usługi klientowi, Grupa przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej). Zobowiązanie z tytułu umowy to obowiązek jednostki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeśli Grupa spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, Grupa przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności. Składnik aktywów z tytułu umowy to prawo Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi.

Przychody

Przychody ze sprzedaży (przychody z umów z klientami) są ujmowane w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Ustalenie kwoty przychodów do rozpoznania w danym okresie dokonywane jest na poziomie umowy z klientem.

Dla poszczególnych umów identyfikowane są zawarte w nich zobowiązania do wykonania świadczenia, będące przyrzeczeniami na rzecz klienta dóbr lub usług (bądź ich pakietów), które można wyodrębnić. W przypadku umów wieloelementowych (np. umowa wdrożenia obejmująca stworzenie projektu, dostawę sprzętu, budowę infrastruktury, instalację, przeprowadzenie szkoleń dotyczących wdrożonego rozwiązania, wykonanie testów funkcjonalnych, serwis powdrożeniowy), przy ocenie możliwości uznania dobra lub usługi za odrębne brane są pod uwagę następujące okoliczności:

- a) świadczenie przez Grupę istotnych usług polegających na łączeniu dobra lub usługi z innymi dobrami lub usługami przyrzeczonymi w umowie w pakiety dóbr lub usług, które po połączeniu stanowią przedmiot umowy zawartej przez klienta (czy Grupa używa dobra lub usługi jako nakładu do produkcji lub dostarczenia łącznego przedmiotu umowy określonego przez klienta);
- b) czy dobro lub usługa nie zmienia znacząco ani nie dostosowuje innych dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie;

- c) czy dobro lub usługa nie jest w istotnym stopniu zależne od innych dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie, ani nie są z nimi w istotnym stopniu powiązane.

Jeśli przyrzczone dobra lub usługi nie są odrębne, Grupa łączy je z innymi przyrzczoneymi dobrami lub usługami tak długo, aż będzie możliwe uznanie takiego pakietu dóbr lub usług za odrębny. W niektórych przypadkach może to prowadzić do tego, że Grupa ujmuje wszystkie dobra i usługi przyrzczone w umowie jako pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Grupa nie rozpoznaje istotnego elementu finansowania, w przypadku gdy okres pomiędzy płatnością a wykonaniem zobowiązania wynikającego z umowy jest krótszy niż jeden rok. W pozostałych przypadkach istotny element finansowania nie jest wydzielany, jeżeli wpływ na poziom przychodów rozpoznawanych z tytułu umowy nie przekracza 5%.

Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują wydatki związane z całokształtem działalności Grupy. Zalicza się do nich wynagrodzenia wraz z narzutami osób zarządzających spółkami Grupy oraz pracowników działów nie związanych bezpośrednio z produkcją, koszty utrzymania biur, podatki i opłaty, koszty reklamy i reprezentacji, szkolenia pracowników, koszty związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Grupa nie wyodrębnia w sprawozdaniu z całkowitych dochodów kosztów sprzedaży ze względu na ich małą istotność. Część z nich – głównie koszty reklamy – ujęte są w kosztach ogólnego zarządu. Koszty związane bezpośrednio ze sprzedażą towarów i produktów, takie jak koszty usług spedycyjnych, ubezpieczeń, opakowań ujęte są w koszcie sprzedanych produktów i usług, towarów i materiałów.

Opodatkowanie

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. O bciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji w innych całkowitych dochodach albo w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne. W bilansie podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Spółki Grupy dokonują kompensaty aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego i prezentują wynik tej kompensaty odpowiednio w aktywach lub pasywach bilansu.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji Grupy.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

9. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

9.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Ujęcie przychodów: określenie terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

W przypadku zobowiązań do wykonania świadczenia, które spółki Grupy spełniają w miarę upływu czasu (usługi wdrożeniowe), stopień spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia jest określany w odniesieniu do budżetu prac projektowych, według proporcji kosztów poniesionych do dnia bilansowego do kosztów budżetowanych. Przyjęta metoda, w ocenie Grupy, najlepiej obrazuje wartość prac wykonanych na rzecz klienta na dzień bilansowy.

W przypadku usług polegających na gotowości do świadczenia wsparcia serwisowego, przychód rozpoznawany jest liniowo przez okres świadczenia usługi.

Dla zobowiązań do wykonania świadczenia spełnianych w określonym momencie czasu, Grupa ujmuje przychód w momencie przeniesienia kontroli, za który przyjmuje się moment uzyskania przez Grupę bieżącego prawa do zapłaty z tytułu wykonania zobowiązania.

Ujęcie przychodów: określenie ceny transakcyjnej oraz kwot przypisanych do zobowiązań do wykonania świadczenia

Ze względu na specyficzny charakter świadczonych przez spółki Grupy usług wynagrodzenie otrzymywane za realizację umowy jest każdorazowo negocjowane indywidualnie, z uwzględnieniem budżetu projektu obejmującego koszty wewnętrzne i zewnętrzne, jakie Grupa będzie musiała ponieść w związku z realizacją projektu oraz oczekiwanej marży z tytułu wykonania umowy.

Istotnym wynagrodzeniem zmiennym w umowach zawieranych przez Grupę jest wynagrodzenie zmienne oparte o czas pracy pracowników Grupy (wynagrodzenie według stawki godzinowej). W takich przypadkach Grupa ujmuje przychód w wysokości, którą ma prawo zafakturować po wyświadczeniu usługi.

Charakter umów i sposób ustalenia ceny transakcyjnej wpływa też na sposób określenia indywidualnych cen sprzedaży przyrzeczonych dóbr lub usług, wykorzystanych do przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia. W przypadku braku określenia odrębnych cen w umowie jakie należałoby przypisać do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia, Grupa szacuje indywidualne ceny sprzedaży na podstawie oczekiwanych kosztów powiększonych o marżę lub w oparciu o wartość rezydualną.

Wartość firmy: przypisanie wartości firmy do ośrodków generujących przepływy pieniężne

Przeprowadzając coroczne testy na utratę wartości firmy Grupa alokuje wartość firmy powstałą na objęciu kontroli nad spółkami zależnymi do ośrodków generujących przepływy pieniężne zdefiniowanych jako aktywa poszczególnych spółek zależnych, na nabyciu których powstał testowany element wartości firmy.

Umowy leasingu

Stosowanie MSSF 16 wymaga stosowania osądów związanych między innymi z ustaleniem okresu leasingu, który może różnić się od okresu umownego umowy leasingu oraz kwestii związanych z wykupem przedmiotu leasingu, jeżeli taka możliwość występuje.

Z uwagi na brak ekonomicznych przesłanek wskazujących na korzystanie z opcji przedłużania leasingu spółki Grupy przejęty jako okres leasingu okres wynikający z umowy.

9.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość firmy

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości wartości firmy. Testy zostały przeprowadzone metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych budżetowanych przez Zarządy poszczególnych spółek. Jako stopę dyskontową do obliczenia bieżącej wartości tych przepływów zastosowano średni ważony koszt kapitału wyliczony dla spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej. W wyniku przeprowadzonych testów nie stwierdzono utraty wartości firmy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółki Grupy rozpoznają składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń spółki Grupy kierują się profesjonalnym osądem.

Ujmowanie przychodów

Spółki Grupy stosują metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od spółek szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego, składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz wartości niematerialnych. Spółki Grupy corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Szacunkom takim towarzyszy niepewność co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które mogą wpłynąć na zmianę oceny okresu ekonomicznej przydatności aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

W latach 2019 i 2018 stawki amortyzacji nie zostały zmienione.

Wartość aktywów

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli takie przesłanki istnieją, ustala się szacowaną, możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje się odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Spółki Grupy dokonują aktualizacji wartości należności, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Spółki Grupy dokonują aktualizacji wartości zapasów, uwzględniając możliwe do uzyskania ceny sprzedaży netto, poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Emitent posiada udziały w jednostkach zależnych, które corocznie poddaje testom na utratę wartości. Testy przeprowadza się metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych budżetowanych przez Zarządy poszczególnych spółek. Jako stopę dyskontową do obliczenia bieżącej wartości tych przepływów stosuje się średni ważony koszt kapitału wyliczony dla Spółki. Testy obarczone są dużym ryzykiem ze względu na konieczność przyjęcia wielu szacunkowych zmiennych (stopy dyskonta, przyszłe przepływy pieniężne).

Rozliczenia międzyokresowe bierne oraz rezerwy

Spółki Grupy ujmują bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów gdy:

- o ciąży na spółce obowiązek świadczenia wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- o jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje wykorzystanie jej przyszłych aktywów,
- o możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty wykonania obowiązku.

Wartość rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i nagrody jubileuszowe zależy od szeregu czynników, które są ustalone metodami aktuarialnymi na podstawie szeregu założeń m.in. takich, jak:

- o prognozowany wzrost wynagrodzeń stanowiących podstawę wymiaru przyszłych świadczeń,
- o prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej, jednorazowej odprawy emerytalnej lub rentowej,
- o stopa dyskontowa.

Wszelkie zmiany tych założeń będą miały wpływ na wartość rezerwy.

Umowy leasingu

Stosowanie MSSF 16 wymaga stosowania szacunków związanych m.in. z ustaleniem stopy dyskontowej stosowanych do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Szacunkom tym towarzyszy niepewność i ryzyko korekty wartości bilansowej aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu w kolejnym roku obrotowym.

10. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła do stosowania od 1 stycznia 2019 roku poniższe standardy i interpretacje:

1. Standard: MSR 28 - zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące wyceny inwestycji długookresowych w jednostkach stowarzyszonych.
2. Standard: MSR 19 - zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące programu określonych świadczeń.
3. Standard: MSSF 9 Instrumenty finansowe - zmiany.
Opis zmian: Zmiany dotyczące prawa wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem.
4. Standard: MSSF 16 Leasing.
Opis zmian: Standard znosi rozróżnienie na leasing operacyjny i leasing finansowy. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy.
5. Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)
Opis zmian: Zestaw poprawek dotyczących:
MSSF 3 - wycena posiadanego wcześniej udziału w operacjach wspólnych;
MSSF 11 - brak wyceny posiadanego wcześniej udziału w operacjach wspólnych;
MSSF 12 - konsekwencje podatkowe związane z wypłatą dywidendy
MSR 23 - koszty finansowania składników aktywów przekazanych do użytkowania.
6. Standard: KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujawniania podatku dochodowego- interpretacja.
Opis zmian: Wytyczne do ustalenia dochodu i podstawy do opodatkowania, stawek podatkowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych.

Obowiązujący od 1 stycznia 2019 r. nowy standard MSSF 16 „Leasing” zmienił zasady ujmowania umów, spełniających definicje leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny (z punktu widzenia korzystającego). Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu są obecnie ujmowane co do zasady jak dawny leasing finansowy. Grupa zastosowała podejście uproszczone, w ramach którego nie zostały przekształcone dane porównawcze. Zobowiązania leasingowe z tytułu umów traktowanych do 31 grudnia 2018 r. jako leasing operacyjny zostały ujęte w wartości zdyskontowanych, niezapłaconych jeszcze wartości leasingowych, aktywa zostały wycenione w wysokości równej kwocie zobowiązania leasingowego. Grupa przyjęła również następujące uproszczenia dopuszczone przez standard:

- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla aktywów niskocennych, dla których wartość jednostkowa nie przekracza równowartości 5 tys. USD,
- o nieujmowanie aktywów i zobowiązań leasingowych dla leasingów o okresie poniżej 12 miesięcy.

Użytkowane aktywa oraz związane z nimi zobowiązania leasingowe zostały zaprezentowane w sprawozdaniu w sytuacji finansowej w pozycjach Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz Zobowiązania z tytułu leasingu. W wyniku zastosowania MSSF 16 suma bilansowa Grupy na dzień 1 stycznia 2019 r. zwiększyła się o 19 117 tys. zł w stosunku do sumy bilansowej na 31 grudnia 2018 r. Największy wpływ na sprawozdanie Grupy na dzień 31 grudnia 2019 r. miało rozpoznanie aktywów z tytułu prawa do użytkowania przez Atende S.A. powierzchni biurowej o wartości 7 026 tys. zł. Pozostałe umowy dotyczą samochodów osobowych oraz pozostałych nieruchomości biurowych. Dodatkowo jako umowy leasingu zgodnie z MSSF 16 Spółka zaprezentowała również umowy dotyczące prawa wieczystego użytkowania gruntów, w przypadku których Spółka ponosi opłaty w zamian za korzystanie.

Ujęte umowy zawarte są na czas określony bądź nieoznaczony z określonym terminem wypowiedzenia. Pozostałe okresy leasingu przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych przedstawiały się następująco:

- o nieruchomości 65-84 miesięcy,
- o środki transportu 3-4 lata,
- o użytkowanie wieczyste 71 lat.

Krańcowe stopy leasingobiorcy przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych wahały się w granicach od 0,75% do 10,0%. Zróżnicowanie stóp wynikało z uwzględnienia następujących czynników:

- o waluta umowy,
- o okres umowy.

W Grupie zidentyfikowano również umowy najmu na czas nieokreślony z kilkumiesięcznym okresem wypowiedzenia, które zostały uznane za leasing krótkoterminowy, a także umowy leasingu sprzętu komputerowego i biurowego o wartości jednostkowej nie przekraczającej 5 tys. USD, które zostały zaklasyfikowane jako leasing aktywów niskocennych.

Wyjaśnienie głównych różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat, wykazanych w nocie 39 Sprawozdania za 2018 r., a wartością zobowiązań z tytułu leasingu wykazanych na 1 stycznia 2019 r.	
Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tyt. nieodwołalnego leasingu operacyjnego	24 031
- Samochody i sprzęt komputerowy	3 001
- Pomieszczenia biurowe	21 030
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku	2 495
Korekty:	
- Zwolnienia z ujmowania leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów o niskiej wartości początkowej	(2 725)
- Prawa wieczystego użytkowania gruntów	985
- Opłaty eksploatacyjne i powierzchnie wspólne	(4 393)
- Pozostałe	132
- Zmiana warunków umowy	1 644
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2018 roku po korektach	22 169
Dyskonto	1 499
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	20 670
w tym: efekt ujęcia MSSF 16	18 175

Na potrzeby raportu rocznego spółki Grupy przeprowadziły ponowną analizę zawartych umów leasingu i dokonały następujących korekt dotyczących aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

- zweryfikowano stopę dyskontową zastosowaną do wyceny prawa wieczystego użytkowania gruntów;
- skorygowano przeniesienie środków trwałych do aktywów z tytułu prawa do użytkowania tych aktywów, które użytkuje na podstawie zawartych umów leasingu zwrotnego.

W efekcie korekcie uległy wartości środków trwałych, aktywów z tytułu prawa do użytkowania, zobowiązań z tytułu leasingu i pozostałych zobowiązań finansowych na dzień 1.01.2019 r. w stosunku do zaprezentowanych w raporcie półrocznym w bilansie oraz notach uzupełniających.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zmieniona została prezentacja pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe” zgodnie z poniższą tabelą:

	Stan na 31.12.2018 – dane zaraportowane na 30.06.2019	zmiana	Stan na dzień 31.12.2018 (dane przekształcone)
Zobowiązania długoterminowe	6 891	-	6 891
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 891	(1 195)	5 696
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	1 195	1 195
Zobowiązania krótkoterminowe	5 371	-	5 371
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 371	(1 300)	4 071
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	1 300	1 300

W tabeli ruchów aktywów z tytułu prawa do użytkowania zmieniono:

	Wartość brutto na 1.01.2019 – dane zaraportowane na 30.06.2019	zmiana	Wartość brutto na 1.01.2019 (dane przekształcone)
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	2 561	(1 249)	1 312
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	886	(330)	556
Budynki i budowle	15 669	802	16 471
Maszyny i urządzenia	3 293	(2 539)	754

Spółki Grupy dokonały również reklasyfikacji części kosztów ubezpieczeń społecznych z kosztów ogólnego zarządu do kosztów wytworzenia sprzedanych produktów i usług. Zmiany przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31.12.2018 - dane zaraportowane na 31.12.2018	zmiana	Stan na 31.12.2018 (dane przekształcone)
Koszty własne sprzedaży	197 987	1 955	199 942
Zysk brutto na sprzedaży	77 619	(1 955)	75 664
Koszty ogólnego zarządu	60 983	(1 955)	59 028

11. Szczegółowe noty i objaśnienia

Nota 1. Przychody z umów z klientami, salda dotyczące umów

Zgodnie z MSSF 15 przychody z umów z klientami (przychody ze sprzedaży) są ujmowane w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia. Istotne zasady rachunkowości przyjęte w tym zakresie ujawniono w ramach opisu przyjętych zasad rachunkowości.

W 2019 r. udział jednego klienta przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży Atende. Przychody od Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych (dawniej Centrum Zarządzania Systemami Teleinformatycznymi Ministerstwa Obrony Narodowej) wyniosły 25,4 mln zł, co oznacza 11% w sprzedaży Spółki. W 2018 r. udział dwóch klientów przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży Atende. Przychody od Centrum Zarządzania Systemami Teleinformatycznymi Ministerstwa Obrony Narodowej wyniosły 37,2 mln zł, co oznacza 17,9% w sprzedaży Spółki, przychody od T-Mobile wyniosły 22,7 mln zł, co stanowi 10,9% sprzedaży Spółki.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy

	2019 r.	2018 r.
Przychody ze sprzedaży	295 289	275 606
Pozostałe przychody operacyjne	6 760	1 701
Przychody finansowe	371	1 455
Suma przychodów ogółem	302 420	278 762

	2019 r.	2018 r.
Podział przychodów według linii produktowych		
Dostawy sprzętu	130 230	123 679
Usługi wdrożeniowe, integracyjne i pozostałe	18 998	17 727
Usługi serwisowe i utrzymaniowe	97 758	82 967
Usługi specjalistyczne (audyty, projekty techniczne, opracowanie koncepcji)	11 730	13 004
Usługi związane z transmisją danych	30 143	28 801
Usługi informatyczne dla sektora medycznego	6 396	8 150
Pozostałe usługi	6 762	6 779
Wyłączenia konsolidacyjne	(6 729)	(5 501)
Przychody ze sprzedaży	295 289	275 606

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Podział przychodów według sposobu spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia		
Przychody ujmowane w momencie spełnienia	223 095	220 670
Przychody ujmowane w trakcie spełniania	72 194	54 936
Przychody ze sprzedaży	295 289	275 606

Dostawy sprzętu dotyczą wszystkich grup urządzeń IT – urządzeń do transmisji danych, urządzeń zabezpieczających dane podczas ich składowania, przetwarzania lub przesyłania, zabezpieczenia dostępu do systemów IT, serwerów, pamięci masowych, komputerów osobistych, urządzeń peryferyjnych i różnorodnego sprzętu pomocniczego. Obejmują również pasywne elementy sieciowe oraz elementy technicznej infrastruktury wspomagającej: systemów zasilania, klimatyzacji i wentylacji, bezpieczeństwa fizycznego i dozoru. Przychody z takich usług rozpoznawane są w momencie dostawy sprzętu. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi wdrożeniowe i integracyjne są kompleksowymi usługami IT, obejmującymi swoim zakresem różne elementy (dostawa sprzętu, budowa infrastruktury, instalacja, konfiguracja), które składają się na indywidualne rozwiązania IT dla poszczególnych klientów. Przychody z takich usług rozpoznawane są według stopnia zaawansowania prac. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi serwisowe i utrzymaniowe są usługami świadczonymi przez pracowników Grupy i dotyczą wsparcia przy utrzymaniu rozwiązań wdrożonych przez Grupę lub innych wykorzystywanych przez klientów (gotowość Grupy do świadczenia wsparcia serwisowego). Przychody z tych usług rozpoznawane są, w zależności od charakteru świadczonej usługi, jednorazowo lub liniowo przez okres świadczenia usługi (świadczenie usług często na przestrzeni kilku lat). W przypadku rozliczeń opartych o liczbę faktycznie przepracowanych godzin, przychód rozpoznawany jest w oparciu o kwoty jakie Grupa ma prawo zafakturować. Warunki płatności ustalane są indywidualnie w umowie z klientem.

Usługi specjalistyczne obejmują opracowywanie ekspertyz, projektów technicznych i doradztwo na wszystkich etapach przedsięwzięć inwestycyjnych klientów. Przychody z takich usług są rozpoznawane jednorazowo w momencie potwierdzenia ich należytego wykonania lub zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Warunki płatności podlegają indywidualnym ustaleniom i stanowią zapisy umowy z klientem.

Usługi związane z transmisją danych są świadczone w trzech obszarach: sieciowa dystrybucja treści, sieciowa akwizycja danych pomiarowych z liczników oraz zapewnienie bezpieczeństwa transmisji danych. Przychody z takich usług są rozpoznawane w modelu abonamentowym za dany okres rozliczeniowy lub w przypadku usług mających charakter wdrożeniowy za dany etap wdrożenia. Warunki płatności są każdorazowo przedmiotem ustaleń z klientem.

Usługi informatyczne dla sektora medycznego obejmują usługi doradztwa i wsparcia projektowego, dostawy, wdrożenia i wsparcie techniczne, szkolenia i wsparcie użytkowników. Przychody z tych usług w zależności od charakteru są rozpoznawane jednorazowo dla dostaw sprzętu, usług wdrożeniowych użytkowników oraz liniowo w przypadku usług o charakterze stałym – usługi doradztwa i wsparcia użytkowników. W przypadku projektów wdrożeniowych realizowanych na przełomie roku przychody z takich usług rozpoznawane są według stopnia zaawansowania prac. Warunki płatności za wykonanie prac są ustalane indywidualnie w umowie z klientem.

Saldą dotyczące umów z klientami

	31.12.2019	31.12.2018
Należności handlowe długo i krótkoterminowe	62 774	59 749
Aktywa z tytułu umów z klientami	13 120	7 272
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	23 137	40 916

Aktywa z tytułu umów z klientami reprezentują prawa Grupy do otrzymania wynagrodzenia z tytułu spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia, które na dzień bilansowy nie zostały jeszcze zafakturowane. Aktywa z tytułu umów z klientami stają się należnościami handlowymi, gdy prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe (w momencie zafakturowania). W działalności Grupy powstają one w przypadku projektów, dla których przychód jest ustalany na podstawie stopnia zaawansowania prac oraz w przypadku projektów, dla których prawo do zafakturowania na podstawie umów powstaje później niż zostaje rozpoznany przychód.

Zobowiązania z tytułu umów z klientami stanowią wynagrodzenie otrzymane lub należne bezwarunkowo, z tytułu zobowiązań do wykonania świadczenia, które na dzień bilansowy nie zostały jeszcze spełnione (lub spełnione częściowo). W działalności Grupy powstają one przede wszystkim w przypadku projektów wdrożeniowych i serwisowych.

Istotne zmiany dotyczące aktywów i zobowiązań z tytułu umów z klientami przedstawia tabela poniżej.

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	31.12.2019		31.12.2018	
	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami
Przychód rozpoznany w bieżącym okresie, który był uwzględniony w bilansie otwarcia zobowiązania z tytułu umowy.	-	(31 874)	-	(24 607)
Zwiększenie z tytułu płatności dokonanych przez klientów lub rozpoznania należności za zobowiązanie do wykonania świadczenia niespełnione w całości lub częściowo	-	14 095	-	18 980
Zmiana aktywów z tytułu umowy na skutek uznania wynagrodzenia za bezwarunkowe	3 974	-	11 343	-
Zmiana wynikająca ze zmiany sposobu pomiaru wykonania usługi	-	-	-	-

Nota 2. Segmenty operacyjne oraz rynki zbytu

Stosując podejście zarządcze do sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności w Grupie Atende wyróżnia się dwa segmenty operacyjne:

- o integracja systemów teleinformatycznych Atende,
- o integracja systemów teleinformatycznych spółek zależnych.

Segment integracji systemów teleinformatycznych Atende obejmuje kompleksowe usługi związane z systemami służącymi do gromadzenia, składowania, przetwarzania i przesyłania danych cyfrowych. W ramach tego segmentu działalności Spółka realizuje między innymi:

- o sieci transmisji danych oraz systemy powiązane z nimi:
 - sieci dla operatorów telekomunikacyjnych wraz z systemami monitorowania i zarządzania tymi sieciami,
 - sieci korporacyjne,
 - systemy telefonii IP i wideokonferencji,
 - autorski system dla operatorów telekomunikacyjnych, służący do zarządzania dostępem użytkowników końcowych do usług świadczonych w sieciach telekomunikacyjnych, opartych na protokole IP (ang. *Internet Protocol*) i naliczania opłat za te usługi – system SMAcS (ang. *Service Management and Charging System*);
- o systemy bezpieczeństwa teleinformatycznego;
- o systemy serwerów i pamięci masowych;
- o centra danych – kompleksowa budowa i wyposażanie;
- o usługi outsourcingu IT, obejmujące usługi tzw. chmury obliczeniowej (ang. *Cloud Computing*);
- o autorski system zarządzania jakością usług, pozwalający na uzyskanie szczegółowych informacji dotyczących poszczególnych systemów i aplikacji, diagnostyki ewentualnych błędów i awarii oraz o przypadkach nieuprawnionego dostępu czy cyberataku – system Smart Monitoring;
- o rozwiązania wykorzystujące technologię *blockchain* (m.in. tzw. trwałe nośniki).

Segment integracji systemów teleinformatycznych spółek zależnych obejmuje kompleksowe usługi związane z dedykowanymi systemami informatycznymi opartymi głównie na oprogramowaniu własnym oraz sprzedaż usług outsourcingowych i konsultingowych, realizowane przez spółki zależne. W ramach tego segmentu oferowane są między innymi:

- o platforma dystrybucji multimedialnych w Internecie redGalaxy (Atende Software);
- o system inteligentnego opomiarowania sieci energetycznych – ang. *Smart Metering* (Atende Software);
- o platforma redGuardian służąca do ochrony przed atakami typu DDoS, ang. *Distributed Denial of Service* (Atende Software);
- o zaawansowane systemy bezpieczeństwa IT (Atende Software, Sputnik Software);
- o kompleksowe rozwiązania informatyczne dla jednostek samorządowych i administracji publicznej – systemy Nowoczesny Urząd, BeSTi@ i SJO BeSTi@ (Sputnik Software);
- o systemy informatyczne Medicus On-Line oraz CloudiMed do zarządzania szpitalami i przychodniami (Atende Medica),
- o innowacyjne oprogramowanie dla rynku Internetu Rzeczy – system operacyjny czasu rzeczywistego Phoenix-RTOS (Phoenix Systems);
- o projektowanie układów elektronicznych, w tym układów scalonych wielkiej skali integracji (OmniChip);
- o usługi outsourcingowe zdalnego i bezpośredniego administrowania systemami informatycznymi klientów oraz wspierania użytkowników tych systemów (TrustIT);
- o tworzenie oprogramowania, w tym związanego z analizą danych w technologii *Big Data* (Energy Data Lab);
- o kompleksowe wdrażanie specjalistycznych rozwiązań w zakresie obsługi klienta oraz systemów klasy ERP (A2 Customer Care);
- o system eCars do zarządzania i rozliczania stacji ładowania samochodów elektrycznych (A2 Customer Care).

Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie Kapitałowej, którym jest Zarząd jednostki dominującej analizuje wynik segmentu na poziomie marży ze sprzedaży rozumianej jako przychody ze sprzedaży minus zmienne koszty sprzedaży.

2019 r.	Integracja systemów telef. Atende	Integracja systemów telef. spółek zależnych	Pozostałe	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	224 476	76 361	1 181	(6 729)	295 289
- od zewnętrznych klientów	223 313	70 795	1 181	-	295 289
- sprzedaż między segmentami	1 163	5 566	-	(6 729)	-
Marża ze sprzedaży*	58 118	53 299	574	(2 321)	109 670
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	11 813	9 980	574	(2 326)	20 041
EBITDA**	12 913	17 227	6 579	(2 326)	34 393
Przychody finansowe [^]	x	x	x	x	371
Koszty finansowe [^]	x	x	x	x	1 988
Zysk (strata) przed opodatkowaniem [^]	x	x	x	x	18 423
Suma aktywów segmentu***	32 518	27 526	-	x	60 044

* Marża ze sprzedaży = Przychody ze sprzedaży – Koszty sprzedaży zmienne

**EBITDA = Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

***Aktywa segmentu = Rzeczowe aktywa trwałe + Wartości niematerialne (bez wartości firmy) + aktywa z tytułu prawa do użytkowania

[^] Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych nie analizuje przychodów i kosztów finansowych, ani zysku (straty) przed opodatkowaniem w podziale na segmenty operacyjne.

2018 r.	Integracja systemów telef. Atende	Integracja systemów telef. spółek zależnych	Pozostałe	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	205 782	72 864	2 461	(5 501)	275 606
- od zewnętrznych klientów	203 874	69 271	2 461	-	275 606
- sprzedaż między segmentami	1 908	3 593	-	(5 501)	-
Marża ze sprzedaży*	57 808	47 108	695	(484)	105 127
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	7 398	8 702	695	(521)	16 274
EBITDA**	11 060	13 064	695	(521)	24 298
Przychody finansowe [^]	x	x	x	x	1 455
Koszty finansowe [^]	x	x	x	x	2 591
Zysk (strata) przed opodatkowaniem [^]	x	x	x	x	15 139
Suma aktywów segmentu***	24 959	27 863	-	-	52 822

* Marża ze sprzedaży = Przychody ze sprzedaży – Koszty sprzedaży zmienne

**EBITDA = Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

***Aktywa segmentu = Rzeczowe aktywa trwałe + Wartości niematerialne (bez wartości firmy)

[^] Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych nie analizuje przychodów i kosztów finansowych, ani zysku (straty) przed opodatkowaniem w podziale na segmenty operacyjne.

Struktura geograficzna

Grupa działa przede wszystkim na terenie Polski. Aktywa Grupy zlokalizowane są na terenie Polski.

	2019 r.		2018 r.	
	Wartość	Udział	Wartość	Udział
Kraj	289 414	98,01%	272 731	98,96%
Poza krajem, w tym:	5 875	1,99%	2 875	1,04%
- Unia Europejska	5 739	1,94%	2 387	0,86%
- pozostałe	136	0,05%	488	0,18%
Razem	295 289	100,00%	275 606	100,00%

Nota 3. Koszty działalności operacyjnej

Koszty według rodzaju

	2019 r.	2018 r. (dane przekształcone)*
Amortyzacja	14 352	8 024
Zużycie materiałów i energii	7 770	7 540
Usługi obce, w tym m.in.:	106 858	102 853
- koszty związane z leasingiem krótkoterminowym	4	-
- koszty związane z leasingiem aktywów niskocennych	119	-
- koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi, nieuwzględnione w wycenie zobowiązań leasingowych	610	-
Podatki i opłaty	992	1 098
Wynagrodzenia, w tym m.in.:	44 563	40 628
- rezerwy na premie	3 102	4 077
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8 933	7 783
Pozostałe koszty rodzajowe	4 847	4 865
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	188 315	172 791
Zmiana stanu produktów	(895)	(699)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-	-
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(63 517)	(59 028)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	123 903	113 064
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	93 334	86 879
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	217 237	199 942

*Zmiana opisana w nocie 10.

W 2019 r. udział jednego dostawcy przekroczył 10% całości zaopatrzenia. Zamówienia do Cisco International Limited osiągnęły wartość 107,5 mln zł, co oznacza 66,5% w zaopatrzeniu Spółki (w 2018 r. odpowiednio 91,4 mln zł i 45,3%).

Koszty amortyzacji i odpisów aktualizujących ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	2019 r.	2018 r.
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	4 133	3 530
Amortyzacja środków trwałych	1 013	755
Amortyzacja wartości niematerialnych	3 120	2 775
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-	x
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	10 219	4 494
Amortyzacja środków trwałych	3 424	2 828
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 903	1 666
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	3 892	x
Amortyzacja	14 352	8 024

Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych oraz ustalanie odpisów aktualizujących ich wartość odbywa się według zasad przedstawionych w opisie przyjętych zasad rachunkowości.

Koszty zatrudnienia

	2019 r.	2018 r. (dane przekształcone)*
Wynagrodzenia	44 563	40 628
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8 705	7 510
Koszty świadczeń emerytalnych	163	45
Pozostałe świadczenia pracownicze	65	228
Suma kosztów świadczeń pracowniczych, w tym:	53 496	48 411
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	25 058	23 020
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	28 438	25 391

*Zmiana opisana w notcie 10.

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami. Koszty wynagrodzeń obejmują także wynagrodzenia premie oraz wynagrodzenia z tytułu urlopów.

Koszty ubezpieczeń społecznych obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy. W latach 2019 i 2018 wysokość ww. składek ustalona była na 19,48% podstawy wymiaru składek ustalonej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy. Żadna ze spółek Grupy nie jest stroną żadnych programów emerytalnych jak i układów zbiorowych pracy z których wynikałyby inne regulacje w tym zakresie. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Spółki Atende, A tende Medica oraz A tende Software zobowiązane są do tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). O dpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności danej spółki i powodują konieczność zablokowania środków funduszu na wydzielonym rachunku bankowym. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto. Z uwagi na charakter działania ww. funduszu, aktywa i zobowiązania funduszu są sobie równe. Stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił 118 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 60 tys. zł.

Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji, opieki medycznej oraz inne świadczenie określone przepisami prawa pracy.

Nota 4. Koszty umów z klientami

Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Charakter kosztów ponoszonych przez Grupę w związku z doprowadzeniem do zawarcia umów nie pozwala na ich jednoznaczne przyporządkowanie do zawartych umów, a tym samym wiarygodne powiązanie ich z przychodami osiąganymi z zawartych umów. W związku z tym, koszty te rozpoznawane są w momencie ich poniesienia jako koszty okresu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Koszty wykonania umów

Koszty ponoszone w związku z wykonywaniem umów zawartych z klientami są w Grupie objęte zakresem MSR 2 Zapasy, w związku z czym Grupa nie ujmuje składnika aktywów będącego wynikiem poniesienia kosztów wykonania umowy według MSSF 15.95.

Nota 5. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	2019 r.	2018 r.
Wynik na sprzedaży Sputnik Software	6 005	-
Zysk ze zbycia majątku trwałego	62	322
Rozwiązanie RMB	168	174
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	-	258
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	108	525
Dotacje rządowe	184	213
Pozostałe	233	209
Razem	6 760	1 701

Pozostałe koszty operacyjne

	2019 r.	2018 r.
Strata ze zbycia majątku trwałego	29	16
Likwidacja majątku trwałego	67	588
Zawiązanie RMB i rezerw	46	353
Darowizny	191	221
Kary i grzywny	265	212
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	191	419
Pozostałe	464	253
Razem	1 253	2 063

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów

	2019 r.	2018 r.
Należności	191	232
Wartości niematerialne	-	187
Razem	191	419

Nota 6. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe

	2019 r.	2018 r.
Przychody z tytułu odsetek	194	286
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	68	-
Wycena instrumentów finansowych	47	1 114
Pozostałe	62	55
Razem	371	1 455

Koszty finansowe

	2019 r.	2018 r.
Koszty z tytułu odsetek	841	428
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	84	1 432
Wycena instrumentów finansowych	205	47
Prowizje bankowe	421	609
Koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	435	51
Pozostałe	2	24
Razem	1 988	2 591

Ujawnienia przychodów, kosztów, zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

2019 r.	A ktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/ koszty z tytułu odsetek	-	194	-	(1 276)	(1 082)
Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	68	-	-	(84)	(16)
Prowizje bankowe	-	-	-	(421)	(421)
Przychody / koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej	47	-	-	(205)	(158)
Pozostałe	-	61	(2)	-	59
Razem zysk/(strata)	115	255	(2)	(1 986)	(1 618)

2018 r.	A ktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody/ koszty z tytułu odsetek	-	286	-	(479)	(193)
Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	(1 432)	(1 432)
Prowizje bankowe	-	-	-	(609)	(609)
Przychody/ koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej	1 114	-	-	(47)	1 067
Pozostałe	-	55	(24)	-	31
Razem zysk/(strata)	1 114	341	(24)	(2 567)	(1 136)

Nota 7. Podatek dochodowy i odroczony podatek dochodowy

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem, w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. O bciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Od 2004 r. obowiązującą, według znowelizowanych przepisów jest stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają różnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego, spółki Grupy podlegają przepisom ogólnym. Rok podatkowy i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	2019 r.	2018 r.
Bieżący podatek dochodowy	4 242	2 107
Dotyczący roku obrotowego	4 242	2 107
Odroczony podatek dochodowy	1 093	1 097
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych w spółkach Grupy	587	1 097
Sprzedaż Sputnik Software	506	-
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	5 335	3 204

Wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji podatkowych nie występuje.

Różnice pomiędzy nominalną, a efektywną stawką podatkową

	2019 r.	2018 r.
Wynik brutto przed opodatkowaniem	18 423	15 139
Ustawowa stawka podatkowa*	19% / 9%	19%
Podatek według ustawowej stawki	3 532	2 876
Efekt nie utworzenia aktywa od strat podatkowych	24	56
Rozliczenie strat podatkowych, od których nie było liczone aktywo	22	(132)
Efekt sprzedaży udziałów w Sputnik Software	1 265	-
Efekt przeterminowania strat podatkowych	-	23
Trwałe różnice podatkowe	492	381
Podatek według efektywnej stawki	5 335	3 204
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	29%	21%

* W przypadku dwóch spółek stosowana jest stawka podatkowa 9%.

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy podstawą opodatkowania a zyskiem (stratą) wykazaną w sprawozdaniu finansowym, tworzony jest podatek odroczony. Odroczony podatek dochodowy na dzień bilansowy wynika z pozycji przedstawionych w tabeli poniżej.

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2019
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	944	30	974
Rozliczenia międzyokresowe bierne	6 232	(1 372)	4 860
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej	47	158	205
Ujemne różnice kursowe	36	(36)	-
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 510	494	2 004
Zapasy	1 865	124	1 989
Należności	4 570	1 430	6 000
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	39 967	(17 786)	22 181
Rezerwa na koszty dotyczące przychodu rozpoznawanego metodą PoC	1 016	(4)	1 012
Różnica w wartości bilansowej i podatkowej rzeczowego majątku trwałego	64	(19)	45
Pozostałe	340	(6)	334
Suma ujemnych różnic przejściowych	56 591	(16 987)	39 604
Stawka podatkowa	19%	19% / 9%	19% / 9%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	10 752	(3 424)	7 329
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	9 553	x	6 711
Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 199	x	618

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2019
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wyceną aktywów (w tym przyspieszona amortyzacja podatkowa)	12 551	1 057	13 608
Dodatnie różnice kursowe	33	45	78
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	29 412	(16 798)	12 614
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej	-	59	59
Aktywa z tytułu umów z klientami	7 272	5 848	13 120
Różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	4 442	(4 442)	-
Suma dodatnich różnic przejściowych	53 710	(14 231)	39 479
Stawka podatkowa	19%	19% / 9%	19% / 9%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	10 205	(2 836)	7 369
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	9 553	x	6 711
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	652	x	658

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2017	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2018
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	888	56	944
Rozliczenia międzyokresowe bierne	9 416	(3 184)	6 232
Przeszacowanie kontraktów walutowych (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) do wartości godziwej	1 114	(1 067)	47
Ujemne różnice kursowe	31	5	36
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	1 508	2	1 510
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	540	(224)	316
Zapasy	2 035	(170)	1 865
Należności	878	3 692	4 570
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	46 543	(6 576)	39 967
Rezerwa na koszty dotyczące przychodu rozpoznawanego metodą PoC	2 099	(1 083)	1 016
Różnica w wartości bilansowej i podatkowej rzeczowego majątku trwałego	86	(22)	64
Pozostałe	149	(125)	24
Suma ujemnych różnic przejściowych	65 287	(8 696)	56 591
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	12 405	(1 653)	10 752
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	10 009	x	9 553
Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 396	x	1 199

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego	31.12.2017	Zwiększenia / (zmniejszenia)	31.12.2018
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wyceną aktywów (w tym przyspieszona amortyzacja podatkowa)	11 031	1 520	12 551
Dodatnie różnice kursowe	-	33	33
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	28 812	600	29 412
Aktywa z tytułu umów z klientami	12 731	(5 459)	7 272
Różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	4 061	381	4 442
Suma dodatnich różnic przejściowych	56 635	(2 925)	53 710
Stawka podatkowa	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	10 761	(556)	10 205
Kompensata w ramach poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej	10 009	x	9 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	752	x	652

Grupa nie utworzyła aktywa z tytułu podatku odroczonego od części strat podatkowych ze względu na niepewność co do możliwości zrealizowania się tego aktywa w przyszłych latach.

	2019 r.			2018 r.		
	Wartość brutto	Efekt podatkowy	Data wygaśnięcia	Wartość brutto	Efekt podatkowy	Data wygaśnięcia
Straty podatkowe	3 299	627	2020-2024	4 434	842	2019-2023
Razem	3 299	627	x	4 434	842	x

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów,

które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Nota 8. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Liczba wyemitowanych akcji

	2019 r.	2018 r.
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję (w szt.)	36 343 344	36 343 344
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję (w szt.)	36 343 344	36 343 344

Wyliczenie zysku na jedną akcję - założenia

	2019 r.	2018 r.
Zysk netto z działalności kontynuowanej	12 133	10 672
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	12 133	10 672
Efekt rozwodnienia	-	-
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	12 133	10 672
Podstawowy/ rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (zł)	0,33	0,29

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Nota 9. Dywidenda

Dnia 3 czerwca 2019 r. zwyczajne walne zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok 2018. Na mocy ww. uchwały zwyczajne walne zgromadzenie postanowiło przeznaczyć kwotę w łącznej wysokości 7 995 535,68 zł pochodzącą z zysku netto Spółki za rok obrotowy 2018 wynoszącego 10 679 072,12 zł na wypłatę dywidendy, tj. kwotę 0,22 zł na jedną akcję (rok wcześniej również 0,22 zł), a pozostałą część zysku netto Spółki za rok obrotowy 2018 w wysokości 2 683 536,44 zł – na kapitał zapasowy Spółki. Zgodnie z podjętą uchwałą zwyczajnego walnego zgromadzenia Spółki dniem ustalenia prawa do dywidendy był dzień 2 lipca 2019 r. Termin wypłaty dywidendy ustalono na dzień 18 lipca 2019 r. Dywidendą objęto wszystkie akcje Spółki w liczbie 36 343 344.

Rok obrotowy zakończony	Dywidenda z akcji zwykłych ¹		
	Data wypłaty	Wielkość (zł)	Wartość na 1 akcje (zł)
31.12.2018	18.07.2019	7 995 536	0,22
31.12.2017	10.07.2018	7 995 536	0,22
31.12.2016	14.07.2017	7 268 669	0,20
31.12.2015	14.07.2016	6 541 802	0,18
31.12.2014	23.06.2015	5 451 502	0,15
31.12.2013	29.07.2014	5 451 502	0,15
31.12.2012	31.07.2013	2 907 468	0,08

¹ Zaliczek na dywidendę nie wypłacano

Nota 10. Wartość godziwa

Na dni bilansowe dla lat 2019 i 2018 Grupa utrzymywała instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grupa stosuje poniższą hierarchię dla określania i wykazywania wartości godziwej instrumentów finansowych według metody wyceny:

- Poziom 1 – ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnym rynku dla identycznych aktywów oraz zobowiązań;
- Poziom 2 – metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych;
- Poziom 3 – metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Poziom hierarchii wartości godziwej, do którego następuje klasyfikacja wyceny wartości godziwej, ustala się na podstawie danych wejściowych najniższego poziomu, które są istotne dla całości pomiaru wartości godziwej. W tym celu istotność danych wejściowych do wyceny ocenia się poprzez odniesienie do całości wyceny wartości godziwej. Jeżeli przy wycenie wartości godziwej wykorzystuje się obserwowalne dane wejściowe, które wymagają istotnych korekt na podstawie danych nieobserwowalnych, wycena taka ma charakter wyceny zaliczanej do Poziomu 3. O cenie tego, czy określone dane wejściowe przyjęte do wyceny mają istotne znaczenie dla całości wyceny wartości godziwej wymaga osądu uwzględniającego czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W latach 2019 i 2018 nie miały miejsce przesunięcia między poziomami 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Grupa nie wprowadza instrumentów pochodnych na dzień nabycia do ksiąg rachunkowych. Na dzień bilansowy wycenia je na podstawie otrzymanych od banków informacji o ich wartości godziwej. W latach 2019 i 2018 nie wystąpiły instrumenty pochodne sklasyfikowane jako aktywa wyceniane w wartości godziwej.

Klasa zobowiązań – 2019 r.	Data wyceny	Razem	Wartość godziwa określona w oparciu o:		
			ceny notowane na aktywnym rynku Poziom 1	istotne dane obserwowalne Poziom 2	istotne dane nie-obserwowalne Poziom 3
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2019	203	-	203	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2019	2	-	2	-

Klasa zobowiązań – 2018 r.	Data wyceny	Razem	Wartość godziwa określona w oparciu o:		
			ceny notowane na aktywnym rynku Poziom 1	istotne dane obserwowalne Poziom 2	istotne dane nie-obszerwowalne Poziom 3
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej					
Instrumenty pochodne					
- kontrakt walutowy forward – USD	31.12.2018	47	-	47	-
- kontrakt walutowy forward – EUR	31.12.2018	-	-	-	-

W ocenie Grupy wycena instrumentów finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej nie odbiega istotnie od ich wyceny księgowej.

Nota 11. Rzeczowe aktywa trwałe

Struktura własnościowa aktywów trwałych

	31.12.2019	31.12.2018
Własne	24 535	21 151
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	3 816
Razem	24 535	24 967

Rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

	31.12.2019	31.12.2018
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	12 345	12 842
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	-	3 816
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	12 345	16 658

Budynki o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2019 r.: 12 181 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r.: 12 625 tys. zł) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki.

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych

Brak.

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 1.01.2019 - 31.12.2019 r.

2019 r.	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	17 220	23 355	2 472	1 688	152	44 887
Przeniesienie do aktywów z tytułu praw do użytkowania	-	(1 176)	(1 158)	(1)	-	(2 335)
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2019	17 220	22 179	1 314	1 687	152	42 552
Zwiększenia, z tytułu:	2 227	2 563	648	496	2 668	8 602
- nabycia	89	1 696	648	496	2 634	5 563
- inne	2 138	867	-	-	34	3 039
Zmniejszenia, z tytułu:	-	1 376	1 151	450	2 791	5 768
- zbycia	-	151	-	88	-	239
- likwidacji	-	729	-	39	-	768
- inne	-	5	435	-	2 791	3 231
- sprzedaży Sputnik Software	-	491	716	323	-	1 530
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2019	19 447	23 366	811	1 733	29	45 386
Umorzenie na dzień 31.12.2018	3 700	13 880	1 551	789	-	19 921
Przeniesienie do aktywów z tytułu praw do użytkowania	-	(422)	(633)	(1)	-	(1 056)
Umorzenie na dzień 1.01.2019	3 700	13 458	918	788	-	18 864
Zwiększenia, z tytułu:	966	2 921	273	278	-	4 438
- amortyzacji	966	2 818	273	278	-	4 335
- inne (amortyzacja ŚT z dotacji)	-	103	-	-	-	103
Zmniejszenia, z tytułu:	-	1 292	716	444	-	2 451
- zbycia	-	127	-	113	-	240
- likwidacji	-	674	-	23	-	697
- sprzedaży Sputnik Software	-	490	716	308	-	1 514
Umorzenie na dzień 31.12.2019	4 666	15 088	475	622	-	20 852
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019	14 781	8 278	337	1 111	29	24 535

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2019 r.

Nie utworzono.

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 1.01.2018-31.12.2018 r.

2018 r.	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2018	16 677	19 122	3 179	1 030	806	40 814
Zwiększenia, z tytułu:	880	5 522	285	743	3 976	11 406
- nabycia środków trwałych	-	758	125	728	3 231	4 842
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	-	-	-	-	219	219
- zawartych umów leasingu	-	2 046	102	-	526	2 674
- inne	880	2 718	58	15	-	3 671
Zmniejszenia, z tytułu:	337	1 289	992	85	4 630	7 333
- zbycia	67	917	591	66	1 017	2 658
- likwidacji	270	280	343	19	-	912
- inne	-	92	58	-	3 613	3 763
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	17 220	23 355	2 472	1 688	152	44 887
Umorzenie na dzień 1.01.2018	3 410	11 931	1 714	713	-	17 768
Zwiększenia, z tytułu:	620	2 399	504	137	-	3 660
- amortyzacji	620	2 380	446	137	-	3 583
- inne	-	19	58	-	-	77
Zmniejszenia, z tytułu:	330	450	668	61	-	1 509
- zbycia	66	123	484	48	-	721
- likwidacji	264	235	124	13	-	636
- inne	-	92	56	-	-	150
Umorzenie na dzień 31.12.2018	3 700	13 880	1 551	789	-	19 921
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018	13 520	9 475	920	898	152	24 967

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2018 r.

Nie utworzono.

Środki trwałe w budowie

1.01.2019	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów					Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2019
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zbycie		
152	2 670	2 138	612	-	-	41	-	31

1.01.2018	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów					Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2018
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Zbycie		
806	3 976	880	2 718	-	15	1 017	-	152

W latach 2019 i 2018 nie wystąpiły koszty spełniające kryteria kapitalizacji zgodnie z MSR 23.

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 12. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Zmiany aktywów z tytułu prawa do użytkowania (wg grup rodzajowych) za okres 1.01.2019 - 31.12.2019 r.

2019 r.	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	-	-	-	-	-	-
- Przeniesienie z aktywów trwałych i wartości niematerialnych	241	-	754	525	-	1 520
- Utworzenie zgodnie z MSSF 16	315	16 471	-	1 389	-	18 175
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2019	556	16 471	754	1 914	-	19 695
Zwiększenia, z tytułu:	-	-	-	2 470	-	2 470
- zawartych umów leasingu	-	-	-	2 373	-	2 373
- ponownej wyceny	-	-	-	50	-	50
- zmiany prezentacji	-	-	-	47	-	47
Zmniejszenia, z tytułu:	-	1 155	184	644	-	1 983
- likwidacji	-	-	-	300	-	300
- inne	-	-	184	142	-	326
- sprzedaż Sputnik Software	-	1 155	-	202	-	1 357
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2019	556	15 316	570	3 740	-	20 182
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia, z tytułu:	7	2 362	170	1 353	-	3 892
- amortyzacji	7	2 362	170	1 353	-	3 892
Zmniejszenia, z tytułu:	-	235	-	350	-	585
- likwidacji	-	-	-	270	-	270
- inne	-	-	-	68	-	68
- sprzedaży Sputnik Software	-	235	-	12	-	247
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2019 r.	7	2 127	170	1 003	-	3 307
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2019 r.	549	13 189	400	2 737	-	16 875

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczyście

A dres nieruchomości	Nr księgi wieczystej lub zbiorów dokumentów	Nr działki	Powierzchnia działki [m ²] na 31.12.2019	Wartość na 31.12.2019	Powierzchnia działki [m ²] na 31.12.2018	Wartość na 31.12.2018
Mysłowice, ul. O brzeźna Zachodnia 37	KW 20997	2810/40	8 810	502	8 810	220
Mysłowice, ul. O brzeźna Zachodnia 37	KW 20998	2840/40	291	16	291	7
Mysłowice, ul. O brzeźna Zachodnia 37	KW 20946	2838/40 2839/40	570	31	570	14
		OGÓLEM:	9 671	549	9 671	241

Nota 13. Wartości niematerialne

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 1.01.2019 - 31.12.2019 r.

2019 r.	Koszty prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	22 894	321	429	26 225	3 233	4 003	57 106
Przeniesienie do aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-	(321)	-	-	-	-	(321)
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2019	22 894	-	429	26 225	3 233	4 003	56 785
Zwiększenia, z tytułu:	2 555	-	-	3 754	1 652	7 012	14 973
- nabycia	886	-	-	2 766	1 400	6 159	11 211
- reklasyfikacji	1 626	-	-	988	252	-	2 866
- inne	43	-	-	-	-	853	896
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	133	22 862	900	5 420	29 315
- likwidacji	-	-	-	446	-	-	446
- reklasyfikacji	-	-	-	-	900	1 966	2 866
- inne	-	-	-	-	-	3 329	3 329
- sprzedaży spółki Sputnik Software	-	-	133	22 416	-	125	22 674
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2019	25 449	-	296	7 117	3 985	5 595	42 443
Umorzenie na dzień 31.12.2018	11 236	80	309	15 686	952	-	28 263
Przeniesienie do aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-	(80)	-	-	-	-	(80)
Umorzenie na dzień 1.01.2019	11 236	-	309	15 686	952	-	28 183
Zwiększenia, z tytułu:	3 300	-	38	2 035	649	-	6 022
- amortyzacji	3 008	-	38	2 035	649	-	5 730
- inne (amortyzacja WN z dotacji)	292	-	-	-	-	-	292
Zmniejszenia, z tytułu:	-	-	108	11 275	-	-	11 383
- likwidacji	-	-	-	446	-	-	446
- sprzedaży spółki Sputnik Software	-	-	108	10 829	-	-	10 937
Umorzenie na dzień 31.12.2019	14 536	-	239	6 446	1 601	-	22 822
Odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2019	-	-	-	-	-	988	988
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2019	-	-	-	-	-	988	988
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2019	10 913	-	57	671	2 384	4 607	18 633

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2019 r.

W 2019 r. nie utworzono odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości niematerialnych.

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 1.01.2018 - 31.12.2018 r.

2018 r.	Koszty prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 1.01.2018	21 722	321	403	20 423	2 063	7 919	52 851
Zwiększenia, z tytułu:	2 993	-	26	6 923	1 170	7 249	18 361
- nabycia	1 528	-	26	115	-	4 313	5 982
- korekty prezentacji	525	-	-	-	1 170	1 807	3 502
- inne	940	-	-	6 808	-	1 129	8 877
Zmniejszenia, z tytułu:	1 821	-	-	1 121	-	11 165	14 107
- zbycia	-	-	-	-	-	7	7
- likwidacji	-	-	-	1 121	-	312	1 433
- reklasyfikacji	1 807	-	-	-	-	1 591	3 398
- inne	14	-	-	-	-	9 255	9 269
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2018	22 894	321	429	26 225	3 233	4 003	57 106
Umorzenie na dzień 1.01.2018	8 707	76	275	15 007	596	-	24 661
Zwiększenia, z tytułu:	2 543	4	34	1 799	356	-	4 736
- amortyzacji	2 251	4	34	1 795	356	-	4 440
- korekty prezentacji	292	-	-	4	-	-	296
Zmniejszenia, z tytułu:	14	-	-	1 121	-	-	1 135
- likwidacji	-	-	-	1 121	-	-	1 121
- inne	14	-	-	-	-	-	14
Umorzenie na dzień 31.12.2018	11 236	80	309	15 686	952	-	28 263
Odpisy aktualizujące na dzień 1.01.2018	-	-	-	-	-	801	801
Zwiększenie, z tytułu:	-	-	-	-	-	187	187
- utraty wartości	-	-	-	-	-	187	187
Zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2018	-	-	-	-	-	988	988
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2018	11 658	241	120	10 539	2 281	3 015	27 855

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2018 r.

W 2018 r. utworzono odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w wysokości 187 tys. zł. Dotyczą one systemu finansowo-księgowego, którego wdrożenie nie powiodło się.

Struktura własnościowa wartości niematerialnych

	31.12.2019	31.12.2018
Własne	18 633	27 842
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	13
Razem	18 633	27 855

Wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2019	31.12.2018
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	241
Wartość bilansowa wartości niematerialnych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	-	241

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych

Brak.

Nota 14. Wartość firmy

	31.12.2019	31.12.2018
Atende Software sp. z o.o.	3 173	3 173
Atende Medica sp. z o.o.	2 523	2 523
Sputnik Software sp. z o.o.	-	3 609
Energy Data Lab Sp. z o.o.	935	935
Phoenix Systems sp. z o.o.	860	860
TrustIT sp. z o.o.	323	323
OmniChip sp. z o.o.	499	499
A 2 Customer Care sp. z o.o.	-	-
Wartość firmy (netto)	8 312	11 921

Zmiana stanu wartości firmy z konsolidacji

	2019 r.	2018 r.
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	11 921	11 921
Zmniejszenia, z tytułu:	3 609	-
- sprzedaży udziałów w spółce Sputnik Software	3 609	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	8 312	11 921
Wartość firmy (netto)	8 312	11 921

Testy na utratę wartości

Grupa przeprowadziła coroczne testy na utratę wartości wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad spółkami i wykazywanej w sprawozdaniu skonsolidowanym. Testy zostały przeprowadzone na poziomie ośrodków generujących przepływy pieniężne zdefiniowanych jako aktywa poszczególnych spółek zależnych, na nabyciu których powstał testowany element wartości firmy. Wartość odzyskiwalną oszacowano na podstawie wartości użytkowej na dzień 31 grudnia 2019 r. Wartość odzyskiwalna została oszacowana przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie prognoz finansowych na lata 2020 – 2024. Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania odpisu wykazanej w sprawozdaniu finansowym wartości firmy.

Poniżej przedstawiamy główne założenia przyjęte w testach na utratę wartości istotnych elementów wartości firmy tj. wartości firmy powstałych w wyniku przejęcia kontroli nad spółkami Atende Software sp. z o.o. Atende Medica sp. z o.o. oraz Energy Data Lab Sp. z o.o.

Atende Software sp. z o.o.

Testy na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Atende Software sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie 5-letniej prognozy finansowej spółki bazującej na zatwierdzonym przez Zarząd budżecie na rok 2020. Średnioważony koszt kapitału przyjęto na poziomie 10,1%. Zarząd Emitenta nie zidentyfikował istotnych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości spowodowałaby wystąpienie utraty wartości.

Atende Medica sp. z o.o.

Główne założenia przyjęte w teście na utratę wartości firmy w spółce Atende Medica sp. z o.o.:

- o wypracowanie pozytywnego EBIT w 2020 roku oraz utrzymanie stabilnego zysku z działalności operacyjnej w okresie prognozy.
- o średnioważony koszt kapitału na poziomie 10,1%.

W teście założono wzrost zysku z działalności operacyjnej („EBIT”) o 77% w roku 2020 w porównaniu do roku 2019, a w kolejnych latach prognozy utrzymanie dodatniego EBIT na stabilnym poziomie. Po okresie prognozy przyjęto stopę wzrostu na poziomie 0%.

Zarząd Emitenta nie widzi zagrożenia realizacji budżetu przez spółkę w roku 2020, gdyż na moment przeprowadzenia testu spółka miała już pokrycie 50% prognozowanych przychodów na rok 2020 w podpisanych kontraktach. Kolejne lata prognozy zostały natomiast skorygowane przez współczynnik historycznej realizacji. Pomimo dokonanej korekty prognozy finansowej na lata 2021 – 2022, prognozowany EBIT pozostaje na dodatnim poziomie, zbliżonym do wyniku zrealizowanego w 2019 roku.

W wyniku przeprowadzonego testu Zarząd Emitenta nie zidentyfikował istotnych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości spowodowałaby wystąpienie utraty wartości firmy.

Energy Data Lab Sp. z o.o.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad Energy Data Lab sp. z o.o. przeprowadzono na podstawie prognoz finansowych spółki na lata 2020-2022. W 2019 roku spółka wypracowała pozytywny wynik z działalności operacyjnej („EBIT”) i zakłada jego dalszy wzrost w okresie prognozy. Zarząd Emitenta nie zidentyfikował istotnych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości spowodowałaby wystąpienie utraty wartości. W teście przyjęto średnioważony koszt kapitału na poziomie 14% oraz stopę wzrostu po okresie prognozy na poziomie 0%.

Nota 15. Pozostałe aktywa trwałe

	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	173	268
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	9 275	12 751
Inne	144	142
Razem	9 592	13 161

Nota 16. Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

	31.12.2019	31.12.2018
Udziały/akcje w spółkach nie notowanych na giełdzie	80	80
RAZEM	80	80

Nota 17. Pozostałe aktywa finansowe

	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu leasingu	527	741
Należności z tytułu sprzedaży Sputnik Software	8 200	-
Inne aktywa finansowe	381	-
Razem pozostałe aktywa finansowe, w tym:	9 108	741
- długoterminowe	305	537
- krótkoterminowe	8 803	204

Nota 18. Zapasy

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

	31.12.2019	31.12.2018
Materiały na potrzeby produkcji	3 507	3 549
Półprodukty i produkcja w toku	4 512	3 670
Towary	1 332	6 195
Zapasy brutto	9 351	13 414
Odpis aktualizujący wartość zapasów	3 043	2 923
Zapasy netto	6 308	10 491

Zapasy stanowiące zabezpieczenie

Na zapasach ustanowiony jest zastaw rejestrowy do wysokości 9 000 tys. zł na poczet zabezpieczenia kredytu w rachunku bieżącym w BZ WBK (na dzień 31 grudnia 2018 r.: 9 000 tys. zł).

Zapasy w okresie 1.01. – 31.12.2019 r.

	Materiały	Półprodukty i produkcja w toku	Towary	Razem
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	272	69 169	94 840	164 281
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	206	-	13	219
Odpisy wartości zapasów odwrócone w okresie	99	-	-	99

Zapasy w okresie 1.01. – 31.12.2018 r.

	Materiały	Półprodukty i produkcja w toku	Towary	Razem
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	623	65 206	86 006	151 835
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	166	-	-	166
Odpisy wartości zapasów odwrócone w okresie	565	-	116	681

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 1.01.2019	2 844	79	2 923
Zwiększenia, w tym:	206	13	219
- utworzenie odpisów aktualizujących	206	13	219
Zmniejszenia, w tym:	99	-	99
- rozwiązanie odpisów aktualizujących	28	-	28
- wykorzystanie odpisów	71	-	71
Stan na dzień 31.12.2019	2 951	92	3 043
Stan na dzień 1.01.2018	3 243	195	3 438
Zwiększenia, w tym:	166	-	166
- utworzenie odpisów aktualizujących	166	-	166
Zmniejszenia, w tym:	565	116	681
- rozwiązanie odpisów aktualizujących	460	51	511
- wykorzystanie odpisów	105	65	170
Stan na dzień 31.12.2018	2 844	79	2 923

Ustalanie odpisów aktualizujących zapasy odbywa się według zasad przedstawionych w opisie przyjętych zasad rachunkowości. O dwrócenie odpisów aktualizujących zapasy następuje w momencie sprzedaży zapasów objętych odpisem lub ustania okoliczności,

dla których dokonano przedmiotowego odpisu aktualizującego. Koszty odpisów aktualizujących zapasy jak i ich odwrócenie ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu jako element kosztu własnego.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji przeznaczonych na świadczenie konkretnych przedsięwzięć lub według metody FIFO dla pozostałych zapasów i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w koszt własny sprzedaży.

Nota 19. Należności handlowe

	31.12.2019	31.12.2018
Należności handlowe krótkoterminowe, w tym:	62 601	59 481
- od jednostek powiązanych	30	-
- od pozostałych jednostek	62 571	59 481
Odpisy aktualizujące (wartość dodatnia)	663	817
Należności handlowe krótkoterminowe brutto	63 264	60 298

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 120 dni.

Wartość godziwa należności handlowych i pozostałych nie różni się istotnie od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie. Emitent posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, ogranicza to ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na 31 grudnia 2019 r. należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 663 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 817 tys. zł) zostały uznane za zagrożone i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiono poniżej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych*

	31.12.2019	31.12.2018
JEDNOSTKI POZOSTAŁE		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handl. na początek okresu	817	919
Zwiększenia, w tym:	191	389
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	191	389
Zmniejszenia w tym:	344	491
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	73	74
- eliminacja odpisu aktualizującego w spółce Sputnik Software, która nie należała do Grupy Atende na dzień 31.12.2019	271	-
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	-	417
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	663	817

*w tym należności dochodzone na drodze sądowej

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

	31.12.2019	31.12.2018
Należności handlowe skierowane na drogę postępowania sądowego	83	342
Odpisy aktualizujące wartość należności spornych	83	71
Wartość netto należności handlowych dochodzonych na drodze sądowej	-	271

Nota 20. Pozostałe należności

	31.12.2019	31.12.2018
Pozostałe należności, w tym:	989	901
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	435	405
- zaliczki na dostawy	115	268
- z tytułu wpłaconych kaucji i wadium	69	105
- od pracowników	-	1
- z tytułu niewypłaconych dotacji	275	-
- inne	94	122
Odpisy aktualizujące	13	8
Pozostałe należności brutto	1 002	909

Pozostałe należności skierowane na drogę postępowania sądowego – brak.

Nota 21. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31.12.2019	31.12.2018
Ubezpieczenia majątkowe	315	501
Prenumerata czasopism	6	5
O płacone koszty serwisu	9 782	22 938
Usługi niezakończone	422	699
Licencje terminowe	168	146
Składki członkowskie	40	38
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	468	782
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	11 201	25 109

Nota 22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych:	5 315	12 538
- kasa	11	124
- rachunki bankowe	5 304	12 414
Inne środki pieniężne:	10 083	14 299
- lokaty overnight	9 698	14 299
- lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	385	-
Razem	15 398	26 836

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej.

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne do dyspozycji jednostki, nie wykazane w pozycji bilansowej		
Środki pieniężne ZFŚS	118	60
Dostępne, niewykorzystane środki pieniężne w ramach kredytu obrotowego	30 992	31 798
Razem	31 110	31 858

Nota 23. Kapitał zakładowy

	31.12.2019	31.12.2018
Liczba akcji	36 343 344	36 343 344
Wartość nominalna akcji (zł)	0,20	0,20
Kapitał zakładowy	7 269	7 269

Kapitał zakładowy - struktura

Seria/emisja rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejo- wania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna	Wartość (zł) serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	brak	brak	1 524 000	0,20	304 800	udziały w KLK sp. z o.o.	5.01.2009
B	brak	brak	1 143 000	0,20	228 600	udziały w KLK sp. z o.o.	5.01.2009
C	brak	brak	2 266 865	0,20	453 373	przejęcie ATM Systemy Informatyczne sp. z o.o.	3.01.2011
D	brak	brak	31 409 479	0,20	6 281 896	przeniesienie części majątku z ATM S.A w ramach Zorganizowanej Części Przedsięb.	25.04.2012
Razem:			36 343 344		7 268 669		

Zmiana stanu kapitału zakładowego

	2019 r.	2018 r.
Kapitał na początek okresu	7 269	7 269
Zwiększenia	-	-
Kapitał na koniec okresu	7 269	7 269

Akcjonariusze

Z zawiadomień otrzymanych w trybie art. 69 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej (...) oraz zgłoszeń na walne zgromadzenia wynika, że następujący akcjonariusze posiadają co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki:

	Liczba akcji ¹	Udział w liczbie głosów na WZ ¹
Roman Szwed wraz z podmiotem powiązanim Spinoza Investments Sp. z o.o. S.K.A. ²	11 956 958	32,90%
Nationale-Nederlanden OFE	6 000 000	16,51%
PKO OFE	3 333 615	9,17%
Pozostali	15 052 771	41,42%
Razem	36 343 344	100%

¹ Dane na koniec 2019 r. Struktura oraz stan posiadania akcji nie uległ zmianie w 2019 r. oraz w 2020 r. do dnia publikacji niniejszego raportu, poza skorygowaniem posiadania PKO OFE według zgłoszenia na ZWZ 3 czerwca 2019 r. Liczba akcji jest równa liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Udział % w kapitale zakładowym Spółki ww. akcjonariuszy jest zgodny z udziałami % w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

² Spinoza Investments Sp. z o.o. S.K.A. jest podmiotem w 100% kontrolowanym, bezpośrednio i pośrednio (poprzez Spinoza Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych), przez Romana Szweda.

Nota 24. Kapitał zapasowy z emisji akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy w kwocie 14 762 tys. zł został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 15 741 tys. zł, która została pomniejszona o rezerwę na podatek odroczoney w kwocie 988 tys. zł z tytułu różnicy wartości bilansowej i podatkowej aktywów trwałych wniesionych do Spółki w ramach Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa oraz z umorzenia udziałów w spółce EDL, w wyniku którego powstała nadwyżka w wysokości 9 tys.

Nota 25. Kapitał przypadający na udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących

	Sputnik Software	Atende Medica	Phoenix	Omnichip	A2CC	EDL	Razem
Stan na dzień 1.01.2019 r.	6 535	1 887	1 139	586	354	(35)	10 466
Wypłata dywidendy udziałowcom mniejszościowym	(1 544)	-	-	-	-	-	(1 544)
Udział w wyniku jednostek zależnych	1 300	132	(526)	(153)	233	(31)	955
Umorzenie udziałów w spółce EDL	-	-	-	-	-	(50)	(50)
Odkupienie udziałów w A tende Medica	-	(368)	-	-	-	-	(368)
Sprzedaż spółki Sputnik Software	(6 291)	-	-	-	-	-	(6 291)
Stan na 31.12.2019 r.	-	1 651	613	433	587	(116)	3 168

	Sputnik Software	Atende Medica	Phoenix	Omnichip	A2CC	EDL	Razem
Stan na dzień 1.01.2018 r.	6 756	1 839	1 122	666	330	39	10 752
Podniesienie kapitału w EDL	-	-	-	-	-	40	40
Wypłata dywidendy udziałowcom mniejszościowym	(1 589)	-	-	-	-	-	(1 589)
Udział w wyniku jednostek zależnych	1 368	48	17	(80)	24	(114)	1 263
Stan na 31.12.2018 r.	6 535	1 887	1 139	586	354	(35)	10 466

Wyniki spółek zależnych z udziałem udziałowców / akcjonariuszy niekontrolujących

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane finansowe spółek powiązanych z udziałem udziałowców/ akcjonariuszy niekontrolujących.

	Kapitał własny	Wartość aktywów	Wartość zobowiązań	Przychody ze sprzedaży	Zysk netto
31.12.2019 / 2019 r.¹					
Atende Medica sp. z o.o.	3 528	10 715	7 187	10 431	437
Phoenix Systems sp. z o.o.	2 369	6 665	4 296	2 646	46
O mniChip sp. z o.o.	965	2 663	1 697	944	(339)
Energy data Lab sp. z o.o.	(375)	442	816	626	(124)
A 2 Customer Care sp. z o.o.	1 466	3 217	1 751	4 030	583
31.12.2018 / 2018 r.¹					
Sputnik Software sp. z o.o.	13 533	20 253	6 720	28 727	3 420
Atende Medica sp. z o.o.	3 248	9 127	5 879	12 829	147
Phoenix Systems sp. z o.o.	2 323	4 586	2 263	1 997	34
O mniChip sp. z o.o.	1 304	1 736	432	957	(179)
Energy data Lab sp. z o.o.	(210)	461	671	57	(285)
A 2 Customer Care sp. z o.o.	882	1 124	242	1 878	59

¹ Dane bilansowe na ostatni dzień danego roku obrotowego, dane wynikowe za cały dany rok obrotowy.

Nota 26. Kredyty i pożyczki

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty w rachunku bieżącym	3 263	1 702
Kredyty bankowe	706	1 412
Pożyczki	2 183	8 666
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	6 152	11 780
- długoterminowe	11	2 079
- krótkoterminowe	6 141	9 701

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	6 141	9 701
Kredyty i pożyczki długoterminowe	11	2 079
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	11	2 079
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	-	-
Kredyty i pożyczki razem	6 152	11 780

Średnie stopy oprocentowania kredytów

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty bankowe w rachunku bieżącym	2,70%	2,69%
Kredyty inwestycyjne	2,59%	2,59%

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2019 r.

31.12.2019 r.	Wartość bazowa kredytu	Wykorzystanie		Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
		Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	6 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	31.07.2020	- zastaw rejestrowy do 9 000 tys. zł, ustanowiony na zapasach; - przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu.
mBank SA (kredyt w rachunku bieżącym)	25 000	3 262	-	WIBOR O/N plus marża banku	18.06.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomościach do kwoty 42 500 tys. zł; - weksel in blanco z deklaracją wekslową.
mBank SA (kredyt inwestycyjny)	6 000	706	-	WIBOR 1M plus marża banku	31.12.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomości zawiera się w kwocie 42 500 tys. zł, podanej j.w. - weksel in blanco z deklaracją wekslową; - cesja przyszłych wierzytelności od najemców nieruchomości.
ING Bank Śląski S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	2 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	25.04.2020	- weksel in blanco z deklaracją wekslową; - pełnomocnictwo do dysponowania środkami na wszystkich rachunkach zgromadzonych przez Bank.
Pożyczka DLL	392	131	11	-	25.01.2021	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 900	961	-	-	15.02.2020	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	383	191	-	-	15.05.2020	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	235	78	-	-	25.03.2020	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	860	287	-	-	25.04.2020	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 050	525	-	-	25.06.2020	Weksel własny in blanco z deklaracją wekslową
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	500	-	-	WIBOR O/N plus marża banku	31.07.2020	Brak
RAZEM	44 320	6 141	11	-	-	-

Kredyty i pożyczki w walutach obcych w 2019 r. nie wystąpiły.

(Wszystkie kwoty prezentowane są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2018 r.

31.12.2018 r.	Wartość bazowa kredytu	Wykorzystanie		Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
		Część krótkoterminowa	Część długoterminowa			
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	6 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	31.07.2019	- zastaw rejestrowy do 9 000 tys. zł, ustanowiony na zapasach; - przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia przedmiotu zastawu.
mBank SA (kredyt w rachunku bieżącym)	25 000	1 675	-	WIBOR O/N plus marża banku	18.06.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomościach do kwoty 42 500 tys. zł; - weksel in blanco z deklaracją wekslową.
mBank SA (kredyt inwestycyjny)	6 000	706	706	WIBOR 1M plus marża banku	31.12.2020	- hipoteka umowna łączna na nieruchomości zawiera się w kwocie 42 500 tys. zł, podanej j.w. - weksel in blanco z deklaracją wekslową; - cesja przyszłych wierzytelności od najemców nieruchomości.
ING Bank Śląski S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	2 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	25.04.2019	- weksel in blanco z deklaracją wekslową; - pełnomocnictwo do dysponowania środkami na wszystkich rachunkach zgromadzonych przez Bank.
Pożyczka DLL	1 300	217	-	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	4 780	821	-	-	15.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	161	54	-	-	15.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	603	226	-	-	15.07.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 025	273	-	-	15.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	392	131	142	-	25.01.2021	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 900	939	961	-	15.02.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	600	200	-	-	25.04.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	383	191	192	-	15.05.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	900	450	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	760	380	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	448	224	-	-	25.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	1 002	501	-	-	25.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	960	480	-	-	25.12.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	235	156	78	-	25.03.2020	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	400	400	-	-	15.10.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	756	756	-	-	25.11.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka DLL	184	184	-	-	25.11.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Pożyczka IBM	3 540	710	-	-	10.01.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
mBank S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	2 000	-	-	WIBOR 1M plus marża banku	19.06.2019	Weksel własny In blanco z deklaracją wekslową
Santander Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym)	500	27	-	WIBOR O/N plus marża banku	11.06.2020	Brak
RAZEM	61 329	9 701	2 079	-	-	-

Kredyty i pożyczki w walutach obcych w 2018 r. nie wystąpiły.

Nota 27. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31.12.2019	31.12.2018 (dane przekształcone)*
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzytelności	5 027	8 130
Zobowiązania z tytułu kontraktów forward	205	47
Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego	3 279	1 590
Razem zobowiązania finansowe	8 511	9 767
- długoterminowe	3 940	5 696
- krótkoterminowe	4 571	4 071

* Z pozostałych zobowiązań finansowych wydzielono kategorię zobowiązań leasingowych i przedstawiono ją w oddzielnej pozycji „Zobowiązania z tytułu leasingu” (Nota 32).

Nota 28. Zobowiązania handlowe

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania handlowe	37 552	35 854
- wobec jednostek powiązanych	-	8
- wobec jednostek pozostałych	37 552	35 846

Nota 29. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych:	10 406	12 163
- podatek VAT	8 816	10 252
- podatek dochodowy od osób fizycznych	550	557
- składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	1 028	1 260
- pozostałe	12	94
Pozostałe zobowiązania:	562	1 300
- zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	174	534
- inne zobowiązania	388	766
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:	5 293	6 254
- z tytułu urlopów	1 332	1 457
- z tytułu premii i wynagrodzeń	2 458	3 888
- z tytułu niezafakturowanych kosztów	1 424	807
- pozostałe	79	102
Razem inne zobowiązania	16 261	19 717
- długoterminowe	180	85
- krótkoterminowe	16 081	19 632

Nota 30. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości uzgodnionej z przedstawicielami załogi. Fundusz nie posiada rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Analityka aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto

	31.12.2019	31.12.2018
Pożyczki udzielone pracownikom	-	2
Środki pieniężne	118	60
Zobowiązania z tytułu Funduszu	118	62
Saldo po skompensowaniu	-	-
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	106	180

Nota 31. Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia

Zabezpieczenia na aktywach Grupy	31.12.2019	31.12.2018
Zabezpieczenia wierzytelności banków z tytułu udzielonych kredytów	51 500	53 500
Zabezpieczenia zawartych umów leasingowych	-	543
Razem zabezpieczenia na aktywach Grupy	51 500	54 043

Na dzień 31 grudnia 2019 r.:

- o na kwotę 51 500 tys. zł składają się:
 - 42 500 tys. zł – hipoteka stanowiąca zabezpieczenie wierzytelności z tytułu kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Atende S.A. w mBank S.A.;
 - 9 000 tys. zł – zastaw rejestrowy na zapasach, w ramach udzielonego przez bank Santander Bank Polska SA (dawniej BZ WBK - Bank Zachodni WBK SA) kredytu w rachunku bieżącym.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- o na kwotę 53 500 tys. zł składają się:
 - 42 500 tys. zł – hipoteka stanowiąca zabezpieczenie wierzytelności z tytułu kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Atende S.A. w mBank S.A.;
 - 9 000 tys. zł – zastaw rejestrowy na zapasach, w ramach udzielonego przez bank Santander Bank Polska SA (dawniej BZ WBK - Bank Zachodni WBK SA) kredytu w rachunku bieżącym;
 - 2 000 tys. zł – zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym w Sputnik Software sp. z o.o.;
- o na kwotę 543 tys. zł składają się weksle stanowiące zabezpieczenie wierzytelności z tytułu zawartych przez Sputnik Software sp. z o.o. umów leasingowych.

Udzielone gwarancje i poręczenia	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	10 756	15 679
Poręczenie spłaty zobowiązania leasingowego	3 227	1 908
Razem udzielone gwarancje i poręczenia	13 983	17 587

Na dzień 31 grudnia 2019 r.:

- o na kwotę 10 756 tys. zł składają się:
 - 8 698 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende S.A.;
 - 881 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Medica sp. z o.o.;
 - 705 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Software sp. z o.o.;
 - 422 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest A2 Customer Care sp. z o.o.;
 - 50 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Energy Data Lab sp. z o.o.;
- o na kwotę 3 227 tys. zł składają się:
 - kwota 2 827 tys. zł – poręczenie przez Atende S.A. zobowiązań wynikających z umów leasingu zawartych przez TrustIT sp. z o.o.;
 - 400 tys. zł – poręczenia przez Atende S.A. zobowiązań wynikających z umowy zawartej przez Phoenix Systems sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- o na kwotę 15 679 tys. zł składają się:
 - 11 293 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende S.A.;
 - 2 648 tys. zł – wartość gwarancji należytego wykonania kontraktu oraz gwarancji zapłaty wadium, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Sputnik Software sp. z o.o.;
 - 1 500 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Medica sp. z o.o.;
 - 188 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Atende Software sp. z o.o.;
 - 50 tys. zł – wartość zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, gdzie zleceniodawcą gwarancji jest Energy Data Lab sp. z o.o.;

- o kwota 1 908 tys. zł dotyczy poręczenia przez Atende S.A. zobowiązań wynikających z umów leasingu operacyjnego zawartych przez TrustIT sp. z o.o.

Nota 32. Należności i zobowiązania długo i krótkoterminowe z tytułu leasingu

Należności z tytułu umów leasingu

	31.12.2019	
	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	266	232
W okresie od 1 do 5 lat	310	295
Inwestycja leasingowa brutto ogółem	576	527
Przyszły przychód odsetkowy	49	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	576	527
- krótkoterminowe	266	232
- długoterminowe	310	295

	31.12.2018	
	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	266	214
W okresie od 1 do 5 lat	576	527
Inwestycja leasingowa brutto ogółem	842	741
Przyszły przychód odsetkowy	101	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	741	741
- krótkoterminowe	266	204
- długoterminowe	576	537

Umowy nie przewidują warunkowych opłat leasingowych, jak również żadnego rodzaju sub-leasingu. W większości umów znajduje się klauzula co do opcji zakupu, po cenie umownej niższej od wartości godziwej przedmiotu leasingu. Umowy nie nakładają na leasingobiorcę żadnych restrykcji, za wyjątkiem płatności zobowiązań wynikających z rat leasingowych oraz ogólnych warunków właściwego użytkowania przedmiotu leasingu.

Umowy leasingu zawarte zostały na okres 24-60 miesięcy w polskich złotych.

Zobowiązania z tytułu leasingu

	31.12.2019	31.12.2018 (dane przekształcone)*
Zobowiązania leasingowe krótkoterminowe	3 556	1 300
Zobowiązania leasingowe długoterminowe, w tym:	13 683	1 195
- od roku do pięciu lat	13 683	1 195
Zobowiązania leasingowe razem	17 239	2 495

* O pis zmian przedstawiono w punkcie 10.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu

	31.12.2019		31.12.2018	
	O płaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	O płaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	3 849	3 556	1 304	1 300
W okresie od 1 do 5 lat	13 838	13 683	1 195	1 195
W okresie powyżej 5 lat	889	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	18 577	17 239	2 499	2 495
Przyszły koszt odsetkowy	1 338	x	4	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	17 239	17 239	2 495	2 495
- krótkoterminowe	-	3 556	-	1 300
- długoterminowe	-	13 683	-	1 195

Nota 33. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31.12.2019	31.12.2018
Dotacje	2 421	1 935
- prace rozwojowe	1 387	740
- wartości niematerialne	1 034	1 195
Przychody przyszłych okresów	431	82
- usługi realizowane w przyszłych okresach	123	74
- zaliczki na realizację przyszłych dostaw	308	8
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	2 852	2 017
- długoterminowe	1 908	1 544
- krótkoterminowe	944	473

Dotacje	Data otrzymania dofinansowania	Wartość dofinansowania	Kwota pozostała do otrzymania	Data zakończenia rozliczania dofinansowania
CyberCrypt	10.12.2018	2 653	2 308	09.12.2022
PKP Energetyka	03.08.2018	3 290	2 745	30.06.2021
IUSER	03.07.2017	5 292	2 603	30.04.2020
NCBIR	30.10.2019	23	-	07.02.2020
umowa na dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego Inteligentny rozwój POIR.01.02.00-00-0164/17-00	09.12.2019	435	207	31.01.2020
NCBIR	24.07.2019	14	-	21.10.2019
NCBIR	24.04.2019	110	-	16.07.2019
NCBIR	31.12.2018	200	-	22.03.2019
ISW POLITECHNIKA - I transza	18.01.2016	801	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - II transza	02.05.2017	246	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - III transza	28.09.2017	246	-	21.12.2018
ISW POLITECHNIKA - IV transza	05.01.2018	468	17	21.12.2018
NCBIR	31.12.2018	20	-	11.12.2018
NCBIR	10.10.2018	200	-	11.12.2018
NCBIR	31.07.2018	215	-	28.09.2018
NCBIR	27.03.2018	200	-	06.06.2018
NCBIR	20.12.2017	260	-	28.02.2018 19.03.2018
Dotacje	-	14 673	7 880	-

Nota 34. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	974	944
- na świadczenia emerytalne i rentowe	398	437
- na nagrody jubileuszowe	576	507
Razem, w tym:	974	944
- długoterminowe	786	869
- krótkoterminowe	188	75

Wyszczególnienie	Nagrody jubileuszowe	O dprawy emerytalne i rentowe	Razem
Stan na dzień 01.01.2019	507	437	944
Sprzedaż spółki Sputnik Software	-	(128)	(128)
Koszty bieżącego zatrudnienia	52	35	87
Koszty odsetek	14	8	22
Świadczenia wypłacone	(51)	(6)	(57)
(Zyski)/straty aktuarialne, w tym:	54	52	106
- z tytułu zmian założeń finansowych	27	38	65
- inne	27	14	41
Stan na dzień 31.12.2019	576	398	974

Wyszczególnienie	Nagrody jubileuszowe	O dprawy emerytalne i rentowe	Razem
Stan na dzień 01.01.2018	484	404	888
Koszty bieżącego zatrudnienia	48	53	101
Koszty odsetek	13	8	21
Świadczenia wypłacone	(83)	(9)	(92)
(Zyski)/straty aktuarialne, w tym:	45	(19)	26
- z tytułu zmian założeń finansowych	6	8	14
- inne	39	(27)	12
Stan na dzień 31.12.2018	507	437	944

Do wyznaczenia zobowiązań została wykorzystana metoda prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość przyszłych zobowiązań obliczona została jako nagromadzona część przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń. Uwzględniono również prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej, jednorazowej odprawy emerytalnej lub rentowej. Przyjęto stopę dyskontową na poziomie 2% oraz długookresową roczną stopę wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,25%. Zmienność tych prawdopodobieństw, a także zastosowanej stopy dyskontowej o +/-0,25% spowodowałyby łącznie zmianę rezerwy o +/- 25 tys. zł.

W zakresie świadczeń pracowniczych Grupa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Grupę lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy, po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych.

Nota 35. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania. Zasadą stosowaną przez Grupę jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczyło przede wszystkim kredytów: inwestycyjnego i w rachunku bieżącym.

O procentowanie kredytów inwestycyjnych oparte jest o zmienną stopę WIBOR 1M. W 2019 r. średnia stopa procentowa wyniosła 2,59% (w 2018 r.: 2,59%). W przypadku wzrostu średnich stóp procentowych o 1 punkt procentowy koszt kredytu w 2019 r. wzrósłby o 11 tys. zł, w przypadku spadku stóp byłby niższy o 11 tys. zł.

O procentowanie kredytów w rachunku bieżącym oparte jest o zmienną stopę WIBOR O/N lub WIBOR 1M. W 2019 r. średnia stopa procentowa wyniosła 2,70% (w 2018 r.: 2,69%).

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej.

	31.12.2019	31.12.2018
Oprocentowanie zmienne		
O procentowane kredyty i pożyczki	(3 969)	(3 114)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(17 239)	(2 495)
Pozostałe zobowiązania finansowe – leasing zwrotny	(3 279)	(1 590)
Środki na rachunkach bieżących	5 304	12 414
Środki na lokatach bankowych	10 083	14 299
Razem	(9 100)	19 514
Oprocentowanie stałe		
O procentowane kredyty i pożyczki	(2 183)	(8 666)
Zobowiązanie z tytułu cesji wierzytelności	(5 027)	(8 584)
Należności z tytułu leasingu finansowego	527	741
Razem	(6 683)	(16 509)

O procentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany kursów walutowych, ponieważ w swojej działalności korzysta między innymi z dostaw sprzętu teleinformatycznego sprowadzanego do kraju z zagranicy. Koszty zakupów sprzętu są uzależnione od kursów walut obcych w stosunku do złotego, w szczególności kursu euro i dolara. W celu ograniczenia ryzyka Grupa korzysta z instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kursowym np. transakcji terminowych forward. Zgodnie z polityką firmy zabezpieczane jest co najmniej 90% transakcji walutowych. Różnorodność stosowanych działań zabezpieczających powoduje dywersyfikację ryzyka kursowego. W ocenie Emitenta powyższe działania powodują, iż ewentualny wpływ niekorzystnych zmian kursu walut na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej jest znacznie ograniczony.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawiają się następująco:

	Zobowiązania handlowe 31.12.2019		Zobowiązania leasingowe 31.12.2019		Należności handlowe 31.12.2019		Środki pieniężne 31.12.2019	
	WAL	PLN	WAL	PLN	WAL	PLN	WAL	PLN
Waluta – EUR	74	310	3 291	14 011	65	273	259	1 104
Waluta – USD	5 732	21 767	-	-	697	2 648	114	435

Gdyby kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR, USD wzrósł o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 r. byłby niższy o 1 769 tys. zł z tytułu aktywów i zobowiązań wyrażonych w EUR i USD.

	Zobowiązania handlowe 31.12.2018		Należności handlowe 31.12.2018		Środki pieniężne 31.12.2018	
	WAL	PLN	WAL	PLN	WAL	PLN
Waluta – EUR	243	1 045	20	86	62	267
Waluta – USD	3 707	13 938	316	1 187	358	1 346

Gdyby kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR, USD wzrósł o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2018 r. byłby niższy o 1 208 tys. zł z tytułu aktywów i zobowiązań wyrażonych w EUR i USD.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań, co narazi Grupę na straty finansowe. Ryzyko kredytowe ograniczane jest przez spółki Grupy poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ponadto poprzez bieżące monitorowanie stanów należności, narażenie spółek Grupy na ryzyko nieściągalności należności nie jest znaczące.

W odniesieniu do aktywów finansowych Grupy, w tym środków pieniężnych, lokat oraz inwestycji w aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ryzyko Grupy wiąże się bezpośrednio z niemożnością dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja tego ryzyka równa jest wartości bilansowej danego instrumentu.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wynoszą na dzień 31 grudnia 2019 r. 663 tys. zł (817 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 r.). Odpisy te dotyczą należności własnych od pozostałych jednostek, z czego 83 tys. zł dotyczy należności, które Grupa dochodzi na drodze sądowej, zaś kwota 580 tys. zł należności, które według szacunku Grupy obarczone są znaczącym prawdopodobieństwem nieściągalności.

Na 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. nie występowały pozycje aktywów finansowych, które objęte zostały renegocjacją warunków spłaty. Na rzecz spółek Grupy nie zostały poczynione żadne istotne zabezpieczenia z tytułu posiadanych przez nie aktywów finansowych.

Struktura wiekowa aktywów finansowych

	Razem	Nieprze- terminowane	Przeterminowane w dniach				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2019							
Należności z tytułu dostaw i usług	63 437	56 087	4 850	1 234	179	585	502
Odpisy aktualizujące	(663)	-	-	-	-	(166)	(497)
Należności z tytułu leasingu finansowego	527	527	-	-	-	-	-
Należności z tytułu sprzedaży udziałów spółki Sputnik Software	8 200	8 200	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	13 120	13 120	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15 398	15 398	-	-	-	-	-
31.12.2018							
Należności z tytułu dostaw i usług	60 566	55 799	2 606	1 121	46	153	841
Odpisy aktualizujące	(817)	-	-	-	-	(3)	(814)
Należności z tytułu leasingu finansowego	741	741	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	7 272	7 272	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 836	26 836	-	-	-	-	-

Ryzyko związane z płynnością

Emitent monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania spółek Grupy, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, pożyczki oraz umowy leasingu.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko płynności, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe, na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	Razem	Na żądanie	do 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 do 5 lat	> 5 lat
31.12.2019						
Oprocentowane kredyty i pożyczki	6 213	-	2 105	4 097	11	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	39 417	3 481	35 691	7	238	-
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzycielności	5 211	935	2 143	2 133	-	-
Pozostałe zobowiązania	23 575	138	2 852	3 977	15 719	889
- RMB	1 424	-	1 424	-	-	-
- leasing	18 576	58	897	2 894	13 838	889
- leasing zwrotny	3 279	80	326	1 083	1 881	-
- instrumenty pochodne	205	205	-	-	-	-
- wpływy	15 582	15 582	-	-	-	-
- wypływy	15 787	15 787	-	-	-	-
31.12.2018						
Oprocentowane kredyty i pożyczki	11 893	-	3 281	4 827	3 785	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	35 939	1 679	34 168	7	85	-
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji wierzycielności	8 584	955	2 868	4 761	-	-
Pozostałe zobowiązania	5 033	-	1 319	1 356	2 358	-
- RMB	807	-	807	-	-	-
- leasing	2 499	-	336	968	1 195	-
- leasing zwrotny	1 680	-	129	388	1 163	-
- instrumenty pochodne	47	-	47	-	-	-
- wpływy	10 003	-	10 003	-	-	-
- wypływy	10 050	-	10 050	-	-	-

Nota 36. Informacja o instrumentach finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (według MSSF 9)

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe		
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	100 019	94 598
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	80	80
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 673	61 439
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy*	205	47

* zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu

Mając na uwadze, charakter i specyficzne cechy przedstawionych powyżej kategorii instrumentów finansowych, w ramach poszczególnych grup wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
Należności handlowe i aktywa z tytułu umów z klientami	75 894	67 021
Należności z tytułu leasingu	527	741
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15 398	26 836
Należności z tytułu sprzedaży udziałów spółki Sputnik Software	8 200	-
Razem	100 019	94 598
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	6 152	11 780
Zobowiązania handlowe	37 552	35 939
Bierne rozliczenia międzyokresowe z tytułu niezafakturowanych kosztów	1 424	807
Zobowiązania z tytułu leasingu	17 239	2 495
Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego	3 279	1 590
Zobowiązania z tytułu finansowania cesji należności	5 027	8 130
Pozostałe zobowiązania	-	698
Razem	70 673	61 439

Zabezpieczenia

W latach 2019 i 2018 spółki Grupy nie stosowały rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W latach 2019 i 2018 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa korzysta z kapitałów obcych (zobowiązań oprocentowanych) w celu optymalizacji struktury i kosztu pozyskiwania kapitału.

Kapitał własny Grupy na 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. wyniósł odpowiednio 80 407 tys. zł oraz 84 238 tys. zł, to znaczy 40,8% oraz 40,1% pasywów ogółem. Grupa wypłaciła dywidendę w wysokości 7 996 tys. zł w 2019 r. oraz 7 995 tys. zł w 2018 r. (patrz: Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym).

Wskaźniki stosowane przez Grupę do zarządzania kapitałem to: zadłużenie netto / EBITDA oraz wskaźnik zadłużenia kapitału własnego. Dług netto to zobowiązania oprocentowane minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego to zobowiązania oprocentowane / kapitał własny.

	31.12.2019	31.12.2018
O procentowane kredyty i pożyczki	6 152	11 780
Zobowiązania leasingowe	17 239	2 495
Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego	3 279	1 590
Inne oprocentowane zobowiązania finansowe	5 027	8 130
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(15 398)	(26 836)
Zadłużenie netto	16 299	(2 841)
EBITDA ¹	34 393	24 298
Kapitał własny	80 407	84 238
Zadłużenie netto / EBITDA	0,47	(0,12)
Zadłużenie kapitału własnego	0,29	0,17

¹ EBITDA= Zysk (strata) na działalności operacyjnej + amortyzacja (wskaźnik niezdefiniowany w MSSF)

Nota 38. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotem powiązany z Emitentem jest Spinoza Investments sp. z o.o. S.K.A., która jest podmiotem w 100% kontrolowanym, bezpośrednio i pośrednio (poprzez Spinoza Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych), przez Romana Szweda. W latach 2019 i 2018 pomiędzy Emitentem a Spinoza Investments sp. z o.o. S.K.A. nie miały miejsca żadne operacje gospodarcze.

Innymi podmiotami powiązanymi z Grupą są członkowie organów zarządzających i nadzorczych, oraz osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób (tzn. partner życiowy i dzieci, dzieci partnera życiowego oraz osoby pozostające na utrzymaniu osoby lub jego partnera życiowego), oraz inne podmioty gospodarcze w których członkowie zarządu podmiotu dominującego pełnią funkcje zarządcze lub są ich udziałowcami. W latach 2019 i 2018 pomiędzy Emitentem i tymi podmiotami nie miały miejsca żadne operacje gospodarcze.

Nota 39. Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego

Za kluczowy personel kierowniczy Grupy Kapitałowej uznawani są członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej spółki Atende S.A., jako spółki dominującej.

Wynagrodzenia członków Zarządu	Wynagrodzenia zasadnicze i pozostałe	
	2019 r.	2018 r.
Roman Szwed, Prezes	750	615
Iwona Bakuła, Wiceprezes	672	530
Jacek Forsyś, Wiceprezes	658	527
Szymon Stępczak, Wiceprezes	667	528
Jacek Szczepański, Wiceprezes	667	531
RAZEM	3 415	2 731

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej	Wynagrodzenia zasadnicze i pozostałe	
	2019 r.	2018 r.
Patrycja Buchowicz, Przewodnicząca	59	51
Jan Madey, Członek	42	34
Michał Markowski, Członek	42	34
Maciej Matusiak, Członek	42	34
Monika Mizielewska-Chmielewska, Członek	42	34
RAZEM	227	186

Powyższe wynagrodzenia stanowią krótkoterminowe świadczenia pracownicze.

Nota 40. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie

	2019 r.	2018 r.
Atende S.A., w tym:	211	207
Zarząd	5	5
Administracja	40	39
Dział sprzedaży	46	52
Pion produkcji	116	107
Pozostali	4	4
Atende Software sp. z o.o.	52	43
Sputnik Software sp. z o.o.	67	79
Atende Medica sp. z o.o.	26	32
Phoenix Systems sp. z o.o.	10	7
OmniChip sp. z o.o.	9	11
TrustIT sp. z o.o.	16	13
Energy Data Lab sp. z o.o.	1	2
A2 Customer Care sp. z o.o.	5	6
Razem – Grupa Atende	397	400

Rotacja zatrudnienia

	2019 r.	2018 r.
Liczba pracowników przyjętych – Atende	25	25
Liczba pracowników zwolnionych – Atende	25	22
Razem – Atende	0	3
Liczba pracowników przyjętych – Grupa Atende	85	81
Liczba pracowników zwolnionych – Grupa Atende	73	59
Razem – Grupa Atende	12	22

Nota 41. Sprawy sądowe

Spółki Grupy Kapitałowej nie są stroną żadnych istotnych spraw sądowych.

Nota 42. Rozliczenia podatkowe

Na 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. nie toczyły się wobec spółek Grupy Kapitałowej żadne kontrole ani postępowania podatkowe.

Nota 43. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W dniu 21 października 2005 r. weszła w życie większość przepisów ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym („ZSEE”). Nakłada ona na podmioty wprowadzające na rynek sprzęt elektroniczny i elektryczny (producentów oraz importerów) m.in. obowiązek zorganizowania i sfinansowania odbierania od prowadzących punkty zbierania zużytego sprzętu, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu. Od dnia 1 stycznia 2009 r. wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych jest obowiązany do zapewniania zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych.

W celu oszacowania rezerwy, Grupa musi posiadać następujące dane: liczba kilogramów historycznego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, która ma zostać zebrana przez Grupę oraz pozostała do zebrania przez Grupę liczba kilogramów nowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W raportach wymaganych przez Ministerstwo Ochrony Środowiska nie ma rozróżnienia pomiędzy nowym oraz historycznym ZSEE.

Biorąc pod uwagę organizację zbiórki oraz systemu raportowania o zbieraniu ZSEE, Grupa nie jest w stanie oszacować ilości ZSEE, które mają zostać zebrane przez Grupę w celu wypełnienia obowiązków wynikających z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym

i elektronicznym. W konsekwencji, Grupa nie utworzyła rezerwy ani z tytułu zobowiązania do zbierania historycznego ZSEE, ani też nowego ZSEE.

Grupa nie wyklucza możliwości weryfikacji swojego stanowiska, w przypadku pojawienia się odmiennych, wiążących interpretacji ustawy lub gdy praktyka stosowania ustawy wskaże na odmienne traktowanie księgowo obowiązku utylizacji zużytego sprzętu.

Nota 44. Zdarzenia po dacie bilansu

Powołanie członka Rady Nadzorczej

Dnia 10 stycznia 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki, stosownie do postanowień § 21 ust. 5 zdanie drugie statutu Atende S.A., powołała Pawła Małyuskę na członka Rady Nadzorczej. Wybór nowego członka Rady Nadzorczej nastąpił po rezygnacji Michała Markowskiego z dniem 31 grudnia 2019 r. z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej.

Informacja nt. wpływu skutków pandemii COVID-19 na działalność Grupy Atende

Dnia 25 marca 2020 r. Spółka poinformowała raportem bieżącym nr 4/2020 o wpływie skutków pandemii COVID-19 na działalność Grupy Atende. Zgodnie z oceną Emitenta na dzień 25 marca 2020 r. pandemia COVID-19 i związane z nią otoczenie rynkowe negatywnie wpłynęły na wyniki finansowe Atende i Grupy Kapitałowej Atende w 2020 r. Jednocześnie, biorąc pod uwagę wyjątkowość obecnej sytuacji, w tym nieprzewidywalny czas dalszego trwania zagrożenia epidemicznego, skalę wszystkich ograniczeń administracyjnych, ich skutki gospodarcze, zarówno w trakcie oraz po ustaniu zagrożenia epidemicznego, na moment publikacji niniejszego raportu skala tego wpływu nie jest możliwa do oszacowania.

Emitent zidentyfikował główne ryzyka związane z pandemią. Są to: pogorszenie się kondycji finansowej klientów Grupy, powstanie zatorów płatniczych u kontrahentów, ograniczanie lub opóźnianie inwestycji informatycznych przez klientów Grupy, opóźnienia w realizacji zamówień przez dostawców, przesunięcia w czasie zamówień i realizacji oraz zmienność kursów walutowych.

Spółka prowadzi działania mające na celu minimalizację negatywnych efektów pandemii. Przesunięciu w czasie uległy wydatki, w tym inwestycyjne, które nie warunkują kontynuacji działalności. Dodatkowo, Spółka przygotowuje scenariusze działań oszczędnościowych, uzależnione od bieżących i przewidywanych skutków pandemii. Czynnikiem sprzyjającym w obecnej sytuacji jest saldo środków pieniężnych na koniec roku i dostępne niewykorzystane linie kredytowe.

Grupa Atende stosuje się do wszystkich wytycznych, dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny, rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe. Przede wszystkim ograniczono kontakty bezpośrednie pracowników wewnątrz i na zewnątrz organizacji, powszechnie wykorzystywane są zdalne metody komunikacji, uruchomiony został na szeroką skalę tryb pracy zdalnej pracowników biurowych. Priorytetem Emitenta jest zachowanie ciągłości działania oraz bezpieczeństwo pracowników i interesariuszy Grupy Atende.

Nota 45. Informacja o transakcjach z podmiotem dokonującym badania sprawozdania

	2019 r.	2018 r.
- za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	172	120
- za inne usługi świadczące, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	76	32
RAZEM	248	152

Nota 46. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w bilansie	15 398	26 836
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	15 398	26 836

	2019 r.	2018 r.
Amortyzacja:	14 352	8 024
- amortyzacja wartości niematerialnych	4 438	4 440
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	6 022	3 583
- amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	3 892	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy) składają się z:	841	414
- odsetki zapłacone od umów leasingu finansowego	241	111
- odsetki zapłacone od kredytów	184	136
- odsetki zapłacone od pożyczek	505	205
- odsetki otrzymane	(89)	(38)
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej wynika z:	(6 008)	215
- przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(631)	(2 278)
- wartość netto sprzedanych/ zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	635	2 297
- aktualizacja wartości aktywów trwałych	-	187
- sprzedaż udziałów w Sputnik Software	(6 005)	-
- inne	(7)	9
Zmiana stanu zapasów wynika z następujących pozycji:	3 748	107
- bilansowa zmiana stanu zapasów	4 183	107
- efekt sprzedaży Sputnik Software	(435)	-
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	(13 569)	28 228
- zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu	(3 208)	22 894
- zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu	95	(125)
- zmiana stanu aktywów z tytułu umów z klientami	(5 848)	5 459
- efekt sprzedaży Sputnik Software	(4 608)	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	(15 148)	(104 720)
- zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych wynikająca z bilansu	(14 935)	(96 222)
- zmiana stanu zobowiązań długoterminowych wynikająca z bilansu	(4 993)	(8 308)
- korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	616	(190)
- korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu finansowania cesji wierzytelności	(3 772)	-
- efekt sprzedaży Sputnik Software	7 936	-
Na wartość pozycji "inne korekty" składają się:	1 413	(3 640)
- rozliczona część cesji wierzytelności	(222)	(1 802)
- zapłacone prowizje od kredytów i gwarancji	355	509
- otrzymane dotacje	160	(2 535)
- korekty kapitałów	751	-
- inne	369	188

Warszawa, 31 marca 2020 r.

Roman Szwed

Iwona Bakuła

Jacek Forysiak

Szymon Stępczak

Jacek Szczepański

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Olga Zimoch

Dyrektora Działu
Kontroli